

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

**1 OCAK - 30 EYLÜL 2020 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR**

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

İÇİNDEKİLER

SAYFA

ARA DÖNEM KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1
ARA DÖNEM KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	2
ARA DÖNEM KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU.....	3
ARA DÖNEM KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	4
ARA DÖNEM ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR.....	5 - 45
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	5-6
NOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR.....	7-11
NOT 3 İŞLETME BİRLEŞMELERİ.....	11
NOT 4 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	12
NOT 5 BORÇLANMALAR	13-16
NOT 6 TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	16
NOT 7 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	17
NOT 8 STOKLAR	17
NOT 9 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR	17-18
NOT 10 MADDİ DURAN VARLIKLAR	19-20
NOT 11 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	20
NOT 12 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER	20-21
NOT 13 DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	21-22
NOT 14 KARŞILIKLAR	23-25
NOT 15 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR.....	25
NOT 16 DİĞER BORÇLAR.....	25
NOT 17 TÜREV ARAÇLAR.....	26-27
NOT 18 TAAHHÜTLER, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	28-29
NOT 19 ÖZKAYNAKLAR	29-30
NOT 20 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	31
NOT 21 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	31-32
NOT 22 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/(GİDERLER).....	32
NOT 23 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/(GİDERLER)	33
NOT 24 FİNANSMAN GELİRLERİ/(GİDERLERİ)	33
NOT 25 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	33-34
NOT 26 PAY BAŞINA KAZANÇ/(ZARAR)	35
NOT 27 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	35-38
NOT 28 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	38-45
NOT 29 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	45

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.
30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA ARA DÖNEM KONSOLİDE FİNANSAL
DURUM TABLOSU
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

Varlıklar	Notlar	Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmiş
		30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Dönen varlıklar		25.053.851	27.918.955
Nakit ve nakit benzerleri	4	10.891.062	10.652.009
Ticari alacaklar	6	4.675.650	4.787.906
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	6, 27	738.802	995.837
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		3.936.848	3.792.069
Diğer alacaklar	7	46.256	45.617
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		46.256	45.617
Türev araçlar	17	1.064.327	303.992
Stoklar	8	7.233.811	9.468.581
Peşin ödenmiş giderler	12	223.508	236.762
Diğer dönen varlıklar	13	919.237	2.424.088
Duran varlıklar		28.560.284	27.592.603
Finansal yatırımlar		3.696	-
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	9	1.124.986	1.362.777
Maddi duran varlıklar	10	20.531.155	20.334.715
Kullanım hakkı varlıkları		202.462	200.701
Maddi olmayan duran varlıklar	11	51.477	51.744
Diğer maddi olmayan duran varlıklar		51.477	51.744
Türev araçlar	17	123.366	98.741
Peşin ödenmiş giderler	12	123.536	198.879
Ertelemiş vergi varlığı	25	4.753.256	3.767.503
Diğer duran varlıklar	13	1.646.350	1.577.543
Toplam varlıklar		53.614.135	55.511.558
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		21.889.610	28.120.266
Kısa vadeli borçlanmalar	5	1.594.029	1.798.683
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	5	5.626.077	3.379.019
Ticari borçlar	6	9.351.301	17.816.174
İlişkili taraflara ticari borçlar	6, 27	149.400	226.072
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		9.201.901	17.590.102
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	15	99.176	147.409
Diğer borçlar	16	34.019	55.409
İlişkili taraflara diğer borçlar	16, 27	1.759	28.297
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		32.260	27.112
Türev araçlar	17	147.062	79.247
Ertelemiş gelirler (Müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin dışında kalanlar)		41.065	20.813
Dönem karı vergi yükümlülüğü	25	7.837	2.405
Kısa vadeli karşılıklar	14	292.413	117.152
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		105.787	15.777
Diğer kısa vadeli karşılıklar		186.626	101.375
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	13	4.696.631	4.703.955
Uzun vadeli yükümlülükler		21.854.020	14.254.752
Uzun vadeli borçlanmalar	5	21.440.299	13.898.092
Uzun vadeli karşılıklar	14	345.506	316.052
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		345.506	316.052
Ertelemiş gelirler		10.471	7.820
Türev araçlar	17	56.973	31.950
Diğer uzun vadeli yükümlülükler		771	838
Toplam yükümlülükler		43.743.630	42.375.018
Özkaynaklar		9.870.505	13.136.540
Ödenmiş sermaye	19	250.419	250.419
Sermaye düzeltme farkları	19	1.344.243	1.344.243
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		6.437.136	6.437.136
Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları)		6.418.891	6.418.891
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları (azalışları)		6.425.788	6.425.788
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)		(6.897)	(6.897)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kar/zararda sınıflandırılmayacak paylar		18.245	18.245
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		(2.280.089)	(1.850.305)
Yabancı para çevrim farkları		7.259	3.192
Riskten korunma kazançları (kayıpları)		(2.564.212)	(2.100.116)
Nakit akış riskinden korunma kazançları (kayıpları)		(2.564.212)	(2.100.116)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kar/zararda sınıflandırılacak paylar		276.864	246.619
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	19	503.343	503.343
Geçmiş yıllar karları veya zararları		6.277.999	5.752.162
Net dönem karı veya zararı		(2.869.979)	525.837
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		9.663.072	12.962.835
Kontrol gücü olmayan paylar		207.433	173.705
Toplam kaynaklar		53.614.135	55.511.558

30 Eylül 2020 tarihi ve bu tarihte sona eren hesap dönemi itibarıyla hazırlanan özet konsolide finansal tablolar, yayınlanmak üzere 3 Kasım 2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmıştır.

İlişikteki notlar özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.
30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmemiş	Bağımsız denetimden geçmemiş		
	Notlar	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Hasılat	20	43.254.101	17.034.983	67.970.220	23.309.381
Satışların maliyeti	20	(42.083.356)	(15.844.612)	(64.150.485)	(22.152.015)
Brüt kar (zarar)		1.170.745	1.190.371	3.819.735	1.157.366
Genel yönetim giderleri	21	(983.547)	(333.823)	(892.254)	(321.984)
Pazarlama giderleri	21	(465.908)	(157.127)	(332.771)	(123.264)
Araştırma ve geliştirme giderleri	21	(27.384)	(8.684)	(18.754)	(5.465)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	22	541.818	136.572	601.840	195.115
Esas faaliyetlerden diğer giderler	22	(1.474.562)	(628.356)	(1.008.882)	(293.487)
Esas faaliyet karı (zararı)		(1.238.838)	198.953	2.168.914	608.281
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	23	572	221	385	266
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından (zararlarından) paylar	9	(148.036)	77.998	172.084	62.336
Finansman geliri (gideri) öncesi faaliyet karı (zararı)		(1.386.302)	277.172	2.341.383	670.883
Finansman gelirleri	24	3.007.307	1.593.210	963.760	(63.197)
Finansman giderleri	24	(5.303.867)	(2.426.267)	(3.177.916)	(754.089)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı (zararı)		(3.682.862)	(555.885)	127.227	(146.403)
Sürdürülen faaliyetler vergi (gideri) geliri		876.520	160.919	256.210	6.231
Dönem vergi (gideri) geliri	25	(12.035)	(7.919)	(6.392)	(4)
Ertelenmiş vergi (gideri) geliri	25	888.555	168.838	262.602	6.235
Sürdürülen faaliyetler dönem karı (zararı)		(2.806.342)	(394.966)	383.437	(140.172)
Diğer kapsamlı gelirler:					
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar					
Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları (azalışları)	10	-	-	6.446.619	-
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirlerinden kar veya zararda sınıflandırılmayacak paylar		-	-	7.139.764	-
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları (azalışları)	9	-	-	20.831	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	25	-	-	20.831	-
Ertelenmiş vergi (gideri) geliri		-	-	(713.976)	-
		-	-	(713.976)	-
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar		(459.693)	(62.866)	17.810	114.458
Yabancı para çevrim farkları		4.067	(18.423)	(3.904)	(2.826)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirlerinden kar veya zararda sınıflandırılacak paylar		30.245	15.447	5.061	(1.889)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların yabancı para çevrim farkları kazançları (kayıpları)	9	30.245	15.447	5.061	(1.889)
Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir (gider)		(591.203)	(74.095)	17.760	142.446
Nakit akış riskinden korunma kazançları (kayıpları)		(591.203)	(74.095)	17.760	142.446
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	25	97.198	14.205	(1.107)	(23.273)
Ertelenmiş vergi (gideri) geliri		97.198	14.205	(1.107)	(23.273)
Diğer kapsamlı gelir (gider)		(459.693)	(62.866)	6.464.429	114.458
Toplam kapsamlı gelir (gider)		(3.266.035)	(457.832)	6.847.866	(25.714)
Dönem karının (zararının) dağılımı:					
Kontrol gücü olmayan paylar		63.637	25.164	43.655	15.326
Ana ortaklık payları		(2.869.979)	(420.130)	339.782	(155.498)
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı					
Kontrol gücü olmayan paylar		33.728	11.635	39.794	20.529
Ana ortaklık payları		(3.299.763)	(469.467)	6.808.072	(46.243)
Sürdürülen faaliyetlerden pay başına kazanç (zarar)					
Nominal değeri 1 kr. olan pay başına kazanç (zarar) (kr.)	26	(11,46)	(1,68)	1,36	(0,62)

İlişikteki notlar özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)					Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)					Birikmiş karlar				
	Yeniden değerlendirme ve ölçüm					Riskten korunma kazançları (kayıpları)									
	kazançları (kayıpları)					Özkaynak yöntemi ile değerlenen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kar/zararda sınıflandırılmayacak paylar					Kardan ayrılan				
	Ödenmiş	Sermaye	Maddi duran varlık	Tanımlanmış fayda			Nakit akış				Geçmiş	Net	Ana	Kontrol	
	sermaye	farkları	yeniden değerlendirme	planları yeniden ölçüm		Yabancı para	riskinden korunma			kısıtlanmış	karları veya	karı veya	ait	olmayan	
			artışları (azalışları)	kazançları (kayıpları)	paylar	çevrim farkları	kazançları (kayıpları)	paylar	yedekler	zararları	zararı	özkaynaklar	paylar	Özkaynaklar	
Bağımsız denetimden geçmemiş															
1 Ocak 2019	250.419	1.344.243	-	5.021	(1.543)	-	(2.094.224)	271.357	597.086	5.739.481	3.712.789	9.824.629	121.200	9.945.829	
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.712.789	(3.712.789)	-	-	-	
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	-	(93.743)	(3.700.108)	-	(3.793.851)	-	(3.793.851)	
- Dönem karı (zararı)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	339.782	339.782	43.655	383.437	
- Diğer kapsamlı gelir (gider)	-	-	6.425.788	-	20.831	(3.904)	20.514	5.061	-	-	-	6.468.290	(3.861)	6.464.429	
Toplam kapsamlı gelir (gider)	-	-	6.425.788	-	20.831	(3.904)	20.514	5.061	-	-	339.782	6.808.072	39.794	6.847.866	
30 Eylül 2019	250.419	1.344.243	6.425.788	5.021	19.288	(3.904)	(2.073.710)	276.418	503.343	5.752.162	339.782	12.838.850	160.994	12.999.844	
Bağımsız denetimden geçmemiş															
1 Ocak 2020	250.419	1.344.243	6.425.788	(6.897)	18.245	3.192	(2.100.116)	246.619	503.343	5.752.162	525.837	12.962.835	173.705	13.136.540	
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	525.837	(525.837)	-	-	-	
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- Dönem karı (zararı)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.869.979)	(2.869.979)	63.637	(2.806.342)	
- Diğer kapsamlı gelir (gider)	-	-	-	-	-	4.067	(464.096)	30.245	-	-	-	(429.784)	(29.909)	(459.693)	
Toplam kapsamlı gelir (gider)	-	-	-	-	-	4.067	(464.096)	30.245	-	-	(2.869.979)	(3.299.763)	33.728	(3.266.035)	
30 Eylül 2020	250.419	1.344.243	6.425.788	(6.897)	18.245	7.259	(2.564.212)	276.864	503.343	6.277.999	(2.869.979)	9.663.072	207.433	9.870.505	

İlişikteki notlar özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmemiş	
		1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019
İşletme faaliyetlerinden nakit akışları		(5.528.990)	9.846.733
Dönem karı (zararı)		(2.806.342)	383.437
Dönem net karı (zararı) mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		2.926.738	2.146.018
Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	10, 11	567.620	522.790
Değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler		30.674	(87.855)
Stok değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	8	30.674	(87.855)
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	14	165.769	127.509
Faiz (gelirleri) ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	24	853.361	1.207.948
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		(2.028.498)	(549.113)
Gerçeğe uygun değer kayıpları (kazançları) ile ilgili düzeltmeler		194.097	239.835
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	9	148.036	(172.084)
Vergi gideri (geliri) ile ilgili düzeltmeler	25	(876.520)	(256.210)
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar (kazançlar) ile ilgili düzeltmeler	23	(572)	(385)
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler	24	3.819.825	1.141.543
Kar (zarar) mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler		52.946	(27.960)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		(5.592.991)	7.476.015
Ticari alacaklardaki azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler		117.228	(626.039)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış (artış) ile ilgili düzeltmeler		1.448.011	(527.138)
Türev varlıklardaki azalış (artış)		(784.960)	(127.916)
Stoklardaki azalışlar (artışlar) ile ilgili düzeltmeler		2.204.096	(2.636.110)
Ticari borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(8.498.140)	10.360.445
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(172.064)	976.419
Türev yükümlülüklerdeki artış (azalış)		92.838	56.354
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		(5.472.595)	10.005.470
Vergi iadeleri (ödemeleri)		(6.603)	(104.918)
Diğer nakit girişleri (çıkışları)		(49.792)	(53.819)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		(542.776)	(909.665)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		22.201	1.695
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(681.281)	(1.007.360)
Alınan temettüleri	9	120.000	96.000
Başka İşletmelerin veya Fonların Paylarının Edinimi İçin Yapılan Nakit Çıkışları		(3.696)	-
Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		4.118.278	(5.742.921)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri	5	36.227.065	39.137.343
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	5	(31.294.726)	(39.655.310)
Türev araçlardan nakit girişleri		415.876	68.357
Türev araçlardan nakit çıkışları		(518.717)	(376.228)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	5	(42.948)	(24.191)
Ödenen temettüleri		-	(3.793.851)
Ödenen faiz		(1.095.568)	(1.478.721)
Alınan faiz		427.296	379.680
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)		(1.953.488)	3.194.147
Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi	24	2.028.498	548.364
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)		75.010	3.742.511
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri		8.740.795	4.553.080
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	8.815.805	8.295.591

İlişikteki notlar özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş" veya "Şirket") 16 Kasım 1983 tarihinde kurulmuştur. Şirket'in ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Her çeşit ham petrol, petrol ürünleri ve kimyasal ürünleri temin ve rafine etmek, üretilen ve ithal edilen ham petrol, petrol ve kimyasal ürünlerin ihracat dahil her türlü ticari faaliyeti ile beraber üretim ve satış aşamasında depolama ve taşıma faaliyetlerinde bulunmak ve bu maksatla yurt içinde ve dışında petrol rafinerileri kurmak ve işletmek,
- Petrokimya sanayi ve ilgili diğer sanayi alanında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler ve ilgili diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler, yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri tedarik ederek işlemek veya bu maddeleri üretmek ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Üretim faaliyetinin her aşamasında elde edilecek ürünleri ambalajlamak ve bunun için ambalaj endüstrisi kurmak, atık, yan ürün ve standart dışı maddeleri değerlendirmek ve/veya satmak, değerlendirme olanağı bulunmayan maddelerin yok edilmesi için gerekli tesisleri kurmak ve işletmek,
- Yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurmak ve işletmek. Bunun için gerekli her türlü ekipman, malzeme ve kimyevi maddeyi tedarik ederek kullanmak ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Her türlü petrol ürünleri, LPG ve doğalgazın yurtiçi, yurtdışı toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması, bu amaç ve konularda kısmen ya da tamamen faaliyet göstermek üzere diğer gerçek ve tüzel kişilerle dağıtım ve pazarlama şirketi veya benzeri diğer ortaklıklar kurmak veya mevcut ortaklıkların hisse senetlerini ve hisseyi temsil eden evraklarını temellük etmek, gerektiğinde satmak, iştirak paylarını almak veya devretmektir.

Tüpraş ve bağlı ortaklıklarının (topluca "Grup" olarak adlandırılacaktır) temel faaliyetlerinin önemli bölümü Türkiye'de olup, Grup'un faaliyetleri rafine sektörü altında toplanmıştır.

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1991 yılından beri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") işlem görmektedir. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla, Şirket'in BİST'e kayıtlı %49 oranında hissesi mevcuttur. Aynı tarih itibarıyla Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Not 19):

	(%)
Enerji Yatırımları A.Ş.	51,00
Halka açık kısım	49,00
	100,00

Şirket ana ortağı; Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (Devamı)

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve iş ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklıklar	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Palamar ve römorkör hizmeti
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Bakırköy Tankercilik A.Ş. ("Bakırköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karaköy Tankercilik A.Ş. ("Karaköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Çengelköy Tankercilik A.Ş. ("Çengelköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Pendik Tankercilik A.Ş. ("Pendik")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Tuzla Tankercilik A.Ş. ("Tuzla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Göztepe Tankercilik A.Ş. ("Göztepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Ulaştırma A.Ş. ("Körfez")	Türkiye	Hava, deniz, kara ve demiryolu taşımacılığı
Tupras Trading Ltd. ("Tupras Trading")	İngiltere	Ham petrol ve petrol ürünleri ticareti

İş Ortaklıkları	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore (*)	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Market ve Akaryakıt İstasyon İşletmeciliği A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti ve perakende
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Türkiye	Denizcilik hizmetleri
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul

(*) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 30 Eylül 2020 tarihinde sona eren dönem içerisinde 6.142'dir (31 Aralık 2019 – 6.098).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
Güney Mahallesi
Petrol Caddesi No: 25 41790
Körfez, Kocaeli

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar

2.1.1 Uygulanan muhasebe standartları

Grup'un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan Seri II, 14.1 no'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine göre Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TFRS'ler") esas alınmıştır.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 15 Nisan 2019 tarihinde yayımlanan "TMS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Grup ile Grup'a bağlı Türkiye'de yerleşik şirketler, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, KGK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı ("Maliye Bakanlığı") tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen arsa ve araziler ile türev araçlar dışında, tarihi maliyet esası baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Fonksiyonel ve sunum para birimi

Grup bünyesinde yer alan şirketlerin finansal tablolarındaki her bir kalem, şirketlerin operasyonlarını sürdürdükleri temel ekonomik ortamda geçerli olan para birimi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir ('fonksiyonel para birimi'). Konsolide finansal tablolar, Tüpraş'ın fonksiyonel ve sunum para birimi olan TL para birimi kullanılarak sunulmuştur.

2.1.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki (TFRS) değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait özet konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK (TFRS Yorumlama Komitesi) yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

a. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- **TMS 1 ve TMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 "Finansal Tabloların Sunuluşu" ve TMS 8 "Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar" daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS'lerdeki değişiklikler aşağıdaki gibidir:
 - i) TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı
 - ii) önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi ve
 - iii) önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1 'deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durum ve performansı üzerinde önemli bir etkisi bulunmamaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

a. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (Devamı):

- **TFRS 3'teki değişiklikler – işletme tanımı;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikte birlikte işletme tanımı revize edilmiştir. UMSK (Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi) tarafından alınan geri bildirimlere göre, genellikle mevcut uygulama rehberliğinin çok karmaşık olduğu düşünülmektedir ve bu işletme birleşmeleri tanımının karşılanması için çok fazla işlemle sonuçlanmaktadır.
- **TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7' deki değişiklikler- Gösterge faiz oranı reformu;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak belirli kolaylaştırıcı uygulamalar sağlar. Bu uygulamalar korunma muhasebesi ile ilgilidir ve IBOR reformunun etkisi genellikle riskten korunma muhasebesinin sona ermesine neden olmamalıdır. Bununla birlikte herhangi bir riskten korunma etkinsizliğinin gelir tablosunda kaydedilmeye devam etmesi gerekir. IBOR bazlı sözleşmelerde korunma muhasebesinin yaygın olması göz önüne alındığında bu kolaylaştırıcı uygulamalar sektördeki tüm şirketleri etkileyecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durum ve performansı üzerinde etkisi değerlendirilmektedir.

TFRS 16 'Kiralamalar - COVID 19 Kira imtiyazlarına ilişkin' değişiklikler; 1 Haziran 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. COVID-19 salgını sebebiyle kiracılara kira ödemelerinde bazı imtiyazlar sağlanmıştır. Bu imtiyazlar, kira ödemelerine ara verilmesi veya ertelenmesi dahil olmak üzere çeşitli şekillerde olabilir. 28 Mayıs 2020 tarihinde, UMSK UFRS 16 Kiralamalar standardında yayımladığı değişiklik ile kiracıların kira ödemelerinde COVID-19 sebebiyle tanınan imtiyazların, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını değerlendirmeleri konusunda isteğe bağlı kolaylaştırıcı bir uygulama getirmiştir. Kiracılar, bu tür kira imtiyazlarını kiralamada yapılan bir değişiklik olmaması durumunda geçerli olan hükümler uyarınca muhasebeleştirmeyi seçebilirler. Bu uygulama kolaylığı çoğu zaman kira ödemelerinde azalmayı tetikleyen olay veya koşulun ortaya çıktığı dönemlerde kira imtiyazının değişken kira ödemesi olarak muhasebeleştirilmesine neden olur. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durum ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

b. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

- **TFRS 17, "Sigorta Sözleşmeleri";** 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4'ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durum ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.
- **TMS 1, "Finansal tabloların sunumu" standardının yükümlülüklerin sınıflandırılmasına ilişkin değişikliği;** 1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1, "Finansal tabloların sunumu" standardında yapılan bu dar kapsamlı değişiklikler, raporlama dönemi sonunda mevcut olan haklara bağlı olarak yükümlülüklerin cari veya cari olmayan olarak sınıflandırıldığını açıklamaktadır. Sınıflandırma, raporlama tarihinden sonraki olaylar veya işletmenin beklentilerinden etkilenmemektedir (örneğin, bir imtiyazın alınması veya sözleşmenin ihlali). Değişiklik ayrıca, TMS 1'in bir yükümlülüğün "ödenmesi"nin ne anlama geldiğini açıklığa kavuşturmaktadır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durum ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

b. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler(Deamı):

- TFRS 3, TMS 16, TMS 37'de yapılan dar kapsamlı değişiklikler ve TFRS 1, TFRS 9, TMS 41 ve TFRS 16'da yapılan bazı yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.

- TFRS 3 'İşletme birleşmeleri'nde yapılan değişiklikler; bu değişiklik İşletme birleşmeleri için muhasebe gerekliliklerini değiştirmeden TFRS 3'te Finansal Raporlama için Kavramsal Çerçeveye yapılan bir referansı güncellemektedir.
- TMS 16 'Maddi duran varlıklar' da yapılan değişiklikler; bir şirketin, varlık kullanıma hazır hale gelene kadar üretilen ürünlerin satışından elde edilen gelirin maddi duran varlığın tutarından düşülmesini yasaklamaktadır. Bunun yerine, şirket bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyeti kar veya zarara yansıtmaktadır.
- TMS 37, 'Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar' da yapılan değişiklikler' bu değişiklik bir sözleşmeden zarar edilip edilmeyeceğine karar verirken bir şirketin hangi maliyetleri içerdiğini belirtir.

Yıllık iyileştirmeler, TFRS 1, 'Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın ilk kez uygulanması' TFRS 9 'Finansal Araçlar', TMS 41 'Tarımsal Faaliyetler' ve TFRS 16'nın açıklayıcı örneklerinde küçük değişiklikler yapmaktadır.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durum ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.1.3 Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren iş ortaklıklarının finansal tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren İş Ortaklıklarının finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olup Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltmeler yansıtılarak düzenlenmiştir. İlgili yabancı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri konsolide bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları diğer kapsamlı gelir tablosu ve özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevrim farkları hesabı altında takip edilmektedir.

2.1.4 Konsolidasyon esasları

- a) 30 Eylül 2020 tarihinde sona eren ara döneme ait özet konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen esaslarla tutarlı olarak hazırlanan ana şirket olan Tüpraş'ın ve Bağlı Ortaklıkları'nın finansal tablolarını kapsamaktadır.
- b) 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan Bağlı Ortaklıklar ve İş Ortaklıkları'nın oy hakları ve etkin ortaklık payları 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen oy hakları ve etkin ortaklık paylarından Tüpraş Trading haricinde değişiklik göstermemiştir.

	30 Eylül 2020		31 Aralık 2019	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Bağlı Ortaklık				
Ditaş	79,98	79,98	79,98	79,98
Üsküdar	79,98	79,98	79,98	79,98
Damla	79,98	79,98	79,98	79,98
Beykoz	79,98	79,98	79,98	79,98
Kadıköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Sarıyer	79,98	79,98	79,98	79,98
Kartal	79,98	79,98	79,98	79,98
Maltepe	79,98	79,98	79,98	79,98
Salacak	79,98	79,98	79,98	79,98
Karşıyaka	79,98	79,98	79,98	79,98
Bakırköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Karaköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Çengelköy	79,98	79,98	79,98	79,98
Pendik	79,98	79,98	79,98	79,98
Tuzla	79,98	79,98	79,98	79,98
Göztepe	79,98	79,98	79,98	79,98
Körfez	100,00	100,00	100,00	100,00
Tupras Trading	100,00	100,00	-	-

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.4 Konsolidasyon esasları (Devamı)

Bağlı Ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup, Şirket'in sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değeri, ilgili özkaynak ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklık hisselerinin kayıtlı değerleri ve bu hisselerden kaynaklanan temettüleri, ilgili özkaynak ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

- c) İş ortaklıkları, Grup'un müşterek kontrolüne sahip olduğu işletmelerdir. Müşterek kontrol, bir anlaşma üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrol, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların kontrolü paylaşan tarafların oy birliği ile mutabakatını gerektirdiği durumda vardır. Özkaynak yöntemine göre, iş ortaklıkları başlangıçta elde etme maliyeti ile muhasebeleştirilir. Edinme tarihinden sonra ise, yatırımcının yatırım yapılan işletmenin kar veya zararındaki payı yatırımın defter değeri artırılarak ya da azaltılarak kar veya zarar tablosuna yansıtılır.

Aşağıdaki tabloda 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen iş ortaklıklarının oranları gösterilmiştir:

	30 Eylül 2020		31 Aralık 2019	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılarak değerlendirilen iş ortaklıkları				
Opet	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet International Limited (*)	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet Trade B.V. (*)	50,00	40,00	50,00	40,00
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore(*) (**)	50,00	40,00	50,00	40,00
Opet Market ve Akaryakıt İstasyon İşletmeciliği A.Ş. (*)	50,00	40,00	50,00	40,00
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş. (*)	16,65	13,32	16,65	13,32
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. (*)	12,50	10,00	12,50	10,00
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş. (*)	25,00	20,00	25,00	20,00

(*) İlgili şirketler Opet'in finansal tablolarında konsolidasyon kapsamına alınmaktadır veya özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmektedir.

(**) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

- d) Bağlı Ortaklıklar'ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında ana ortaklık dışı paya sahip hissedarların payları, konsolide finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosunda ana ortaklık dışı pay olarak gösterilmiştir.

2.1.5 Sunuma ilişkin diğer esaslar

Tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19'un (Koronavirüs) Grup faaliyetlerini etkilemiş, geçici olarak brüt zarar oluşmasına neden olmuştur. COVID-19'un Grup'un finansal durumuna olası etkileri, tüm açılardan titizlikle takip edilmekte ve Grup'un bu olaydan mümkün olan en az şekilde etkilenmesi için gerekli aksiyonlar hızlıca alınmaktadır. Grup tarafından, operasyonel giderlerin minimize edilmesi için aksiyonlar alınmış, likidite pozisyonunu güçlendirecek nakit yönetimi stratejisi dinamik olarak takip edilmiştir. COVID-19 salgınına bağlı olarak talepte meydana gelen azalışın olumsuz etkilerini minimum seviyeye indirmek amacıyla, İzmir Rafinerisinde 5 Mayıs itibari ile üretime ara verilmiş, talepte görülen toparlanma işaretleri ile beraber 1 Temmuz itibari ile kademeli olarak üretime başlanmıştır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar (Devamı)

2.1.5 Sunuma ilişkin diğer esaslar (Devamı)

Koronavirüs etkisinin gerek dünyada gerekse Türkiye’de ne kadar süre ile devam edeceği, ne kadar yayılabileceği henüz net olarak tahmin edilememekte olup; etkilerin şiddeti ve süresi netleştikçe orta ve uzun vade için daha belirgin ve sağlıklı bir değerlendirme yapma imkanı söz konusu olabilecektir. Bununla birlikte, 30 Eylül 2020 tarihli ara dönem özet konsolide finansal tabloları hazırlanırken COVID-19 salgınının olası etkileri değerlendirilmiş ve ara dönem özet konsolide finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan tahmin ve varsayımlar gözden geçirilmiştir. Grup bu kapsamda, 30 Eylül 2020 tarihli ara dönem özet konsolide finansal tablolarında meydana gelebilecek muhtemel değer düşüklüklerini test etmiş ve gerekli değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır.

2.2. Muhasebe politikalarında değişiklikler

2.2.1 Karşılaştırmalı bilgiler

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup’un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır.

Grup, 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunu 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide finansal durum tablosu ile 30 Eylül 2020 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide kapsamlı gelir tablosunu, nakit akış tablosunu ve özkaynak değişim tablosunu ise 30 Eylül 2019 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

2.2.2 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti

30 Eylül 2020 tarihinde sona eren döneme ilişkin özet ara dönem konsolide finansal tablolar, TFRS’nin ara dönem finansal tabloların hazırlanmasına yönelik TMS 34 standardına uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca, 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla özet ara dönem konsolide finansal tablolar, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politika değişiklikleri dışında 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında uygulanan muhasebe politikalarıyla tutarlı olan muhasebe politikalarının uygulanması suretiyle hazırlanmıştır. Dolayısıyla, bu özet ara dönem konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar ile birlikte değerlendirilmelidir.

3. İşletme birleşmeleri

30 Eylül 2020 tarihinde sona eren ara dönem içerisinde gerçekleşen herhangi bir işletme birleşmesi yoktur.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

4. Nakit ve nakit benzerleri

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Bankalar		
Vadeli mevduat	8.644.998	8.732.840
Gelir payı (bloke)	2.067.939	1.861.248
Vadesiz mevduat	169.352	7.955
Vadesiz bloke mevduat	1.455	-
Vadeli mevduat faiz tahakkukları	7.318	49.966
Toplam	10.891.062	10.652.009

Vadeli mevduat ve diğer hazır değerler

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların detayı aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2020

	Etkin faiz oranı (%)	1 aydan kısa	1 - 3 ay arası	Toplam
TL	12,33	309.387	1.500	310.887
ABD Doları	2,60	8.242.298	69.413	8.311.711
Avro	1,08	22.400	-	22.400
Vadeli mevduat		8.574.085	70.913	8.644.998

31 Aralık 2019

	Etkin faiz oranı (%)	1 aydan kısa	1 - 3 ay arası	Toplam
TL	11,28	7.482.221	50.000	7.532.221
ABD Doları	1,95	1.114.494	71.475	1.185.969
Avro	0,15	13.088	-	13.088
İngiliz Sterlini	0,70	1.562	-	1.562
Vadeli mevduat		8.611.365	121.475	8.732.840

30 Eylül 2020 ve 30 Eylül 2019 tarihleri itibarıyla konsolide nakit akış tablosunda yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2020	30 Eylül 2019
Hazır değerler	10.891.062	10.106.005
Eksi: Bloke mevduatlar (Gelir payı)	(2.067.939)	(1.770.092)
Eksi: Vadeli mevduat faiz tahakkukları	(7.318)	(40.322)
Nakit ve nakit benzeri değerler	8.815.805	8.295.591

Gelir payı (bloke)

Şirket tarafından, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirlendiği üzere, müşterilerden alınan gelir payı bankalarda tutulmakta ve Şirket kayıtlarında bloke mevduat olarak değerlendirilmektedir. Gelir payları 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla devlet iç borçlanma senetleri faiz oranları ile vadeli mevduat olarak ve gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilmiştir (Not 13).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Kısa vadeli borçlanmalar:		
Kısa vadeli banka kredileri	1.586.081	1.797.993
Kredi faiz tahakkukları	7.948	690
Toplam	1.594.029	1.798.683
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:		
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımları	4.603.209	3.108.084
Çıkarılmış tahviller	650.000	-
Kredi faiz tahakkukları	221.541	191.241
Tahvil faiz tahakkukları	120.967	53.995
Kiralama işlemlerinden borçlar	30.360	25.699
Toplam	5.626.077	3.379.019
Uzun vadeli borçlanmalar:		
Uzun vadeli banka kredileri	15.753.406	8.909.295
Çıkarılmış tahviller	5.465.600	4.808.140
Kiralama işlemlerinden borçlar	206.777	180.657
Kredi faiz tahakkukları	14.516	-
Toplam	21.440.299	13.898.092
Toplam borçlanmalar	28.660.405	19.075.794

Tüpraş, 8 Şubat 2019 tarihinde, 400 milyon TL nominal değerde, 728 gün vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli ve vade sonunda anapara ve kupon ödemeli, 3MTRLIBOR referans oran üzerine 75 bps ek getirili tahvil ihraç etmiştir.

Tüpraş, 25 Ocak 2019 tarihinde, 250 milyon TL nominal değerde, 728 gün vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli ve vade sonunda anapara ve kupon ödemeli, 3MTRLIBOR referans oran üzerine 75 bps ek getirili tahvil ihraç etmiştir.

Tüpraş, 12 Ekim 2017 tarihinde Londra Borsasına kote, 700 milyon ABD Doları nominal değerde, 7 yıl vadeli, 6 ayda bir kupon ödemeli ve vade sonunda anapara ve kupon ödemeli, yıllık %4,5 faiz oranlı tahvil ihraç etmiştir.

Tüpraş 2011 yılında, Fuel Oil Dönüşüm Projesi Yatırımının finansmanı için 3 ayrı kredi anlaşması imzalamış olup, bu anlaşmalara istinaden 2011-2015 yılları arasında kredi sigorta ödemeleri ve yatırım harcamaları için toplam 1.998 milyon ABD Doları tutarında kredi kullanmıştır. Finansman paketi kapsamında İspanyol İhracat Kredi Kuruluşu (CESCE) ve İtalyan İhracat Kredi Kuruluşu (SACE) tarafından sigorta edilen krediler ilk 4 yıl anapara ve faiz geri ödemesiz, toplam 12 yıl vadeli, üçüncü kredi anlaşması ise ilk 4 yıl anapara geri ödemesiz, toplam 7 yıl vadeli. Bu kredilerin geri ödemeleri 2015 yılında başlamış olup 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla kredilerin toplam tutarı 672 milyon ABD Dolarıdır (31 Aralık 2019 - 765 milyon ABD Doları).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (Devamı)

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla kısa ve uzun vadeli borçlanmaların para birimi ve etkin faiz oranı bilgileri aşağıdaki gibidir:

		30 Eylül 2020	
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal bakiyeler	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
TL krediler (*)	8,15	1.323.341.790	1.323.342
ABD doları krediler	2,11	33.650.000	262.739
Faiz tahakkukları			7.948
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			1.594.029
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:			
ABD doları krediler	2,84	298.905.047	2.333.850
TL krediler	10,15	1.711.111.111	1.711.111
TL tahviller	9,56	650.000.000	650.000
Avro krediler	2,11	61.157.000	558.248
TL kiralama borçları	20,33	22.496.091	22.496
GBP kiralama borçları	4,16	287.876	2.888
Avro kiralama borçları	2,98	545.130	4.976
			5.283.569
Faiz tahakkukları			342.508
Toplam uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları			5.626.077
Uzun vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,68	1.030.678.906	8.047.541
TL krediler	10,25	7.685.653.000	7.685.653
ABD doları tahviller	4,50	700.000.000	5.465.600
Avro krediler	3,28	2.214.250	20.212
GBP kiralama borçları	4,20	687.069	6.892
TL kiralama borçları	20,94	135.636.879	135.637
Avro kiralama borçları	3,22	7.038.486	64.248
			21.425.783
Faiz tahakkukları			14.516
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			21.440.299

(*) 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla, ÖTV, Gümrük ve SGK borçlarının ödenmesinde bankalar tarafından Şirket'e 23.342 bin TL tutarında faizsiz kredi sağlanmıştır (31 Aralık 2019 - 210.178 bin TL).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (Devamı)

			31 Aralık 2019
	Etkin faiz oranı (%)	Orijinal bakiyeler	Bin TL
Kısa vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	2,23	267.300.000	1.587.815
TL krediler	-	210.177.843	210.178
Faiz tahakkukları			690
Toplam kısa vadeli borçlanmalar			1.798.683
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:			
ABD doları krediler	3,91	322.136.658	1.913.556
Avro krediler	2,02	113.393.640	754.135
TL krediler	14,95	440.393.063	440.393
GBP kiralama borçları	4,16	279.174	2.171
Avro kiralama borçları	2,95	833.008	5.541
TL kiralama borçları	21,64	17.986.921	17.987
			3.133.783
Faiz tahakkukları			245.236
Toplam uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları			3.379.019
Uzun vadeli borçlanmalar:			
ABD doları krediler	4,02	908.805.991	5.398.489
ABD doları tahviller	4,43	700.000.000	4.158.140
Avro krediler	2,11	61.125.320	406.520
TL krediler	16,72	3.104.285.714	3.104.286
TL tahviller	15,47	650.000.000	650.000
GBP kiralama borçları	4,16	904.130	7.031
Avro kiralama borçları	3,20	7.416.683	49.325
TL kiralama borçları	22,57	124.300.668	124.301
			13.898.092
Faiz tahakkukları			-
Toplam uzun vadeli borçlanmalar			13.898.092

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla uzun vadeli borçlanmaların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
1-2 yıl arası	12.099.425	5.960.596
2-3 yıl arası	2.173.371	1.588.261
3-4 yıl arası	1.368.438	1.555.875
4-5 yıl arası	5.565.497	4.576.765
5 yıl ve üzeri	233.568	216.595
Toplam	21.440.299	13.898.092

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Borçlanmalar (Devamı)

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla borçlanmaların hareketi aşağıdaki gibidir:

	2020	2019
1 Ocak	19.075.794	17.949.540
Alınan yeni finansal borçlar	36.227.065	24.960.949
Anapara ödemeleri	(31.294.726)	(24.547.944)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan artışlar	28.709	209.452
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	(42.948)	(20.427)
Faiz tahakkukları değişimi	142.441	112.101
Kur farkları değişimi	4.524.070	1.366.936
30 Eylül	28.660.405	20.030.607

6. Ticari alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli ticari alacaklar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Ticari alacaklar	3.945.938	3.806.348
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 27)	738.802	995.837
Şüpheli ticari alacaklar	5.315	5.243
Diğer ticari alacaklar	3	21
Eksi: Vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenen finansman geliri	(9.093)	(14.300)
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(5.315)	(5.243)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar (net)	4.675.650	4.787.906

Tüpraş, yurtiçi alacaklarını devlet iç borçlanma senetleri faiz oranlarını kullanarak, yurtdışı alacaklarını aylık libor oranlarını kullanarak iskonto etmektedir.

Tüpraş, 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 2.884.775 bin TL'yi (31 Aralık 2019 - 2.059.000 bin TL) ticari alaklardan düşmüştür.

Şüpheli ticari alacak karşılığının 30 Eylül 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren ara dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2020	2019
1 Ocak	5.243	4.740
Dönem içerisindeki artış	235	440
Dönem içerisindeki tahsilatlar	(163)	-
30 Eylül	5.315	5.180

Kısa vadeli ticari borçlar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Ticari borçlar	9.203.226	17.624.694
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 27)	149.400	226.072
Eksi: Vadeli alışlardan kaynaklanan ertelenen finansman gideri	(1.325)	(34.592)
Toplam kısa vadeli ticari borçlar (net)	9.351.301	17.816.174

Tüpraş, kısa vadeli ticari borçlarını aylık libor oranlarını kullanarak iskonto etmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

7. Diğer alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli diğer alacaklar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Sigorta tazminat alacakları	27.970	28.084
Personelden alacaklar	13.345	12.403
Verilen depozito ve teminatlar	4.941	5.130
Şüpheli diğer alacaklar	1.625	1.526
Eksi: Şüpheli diğer alacaklar karşılığı	(1.625)	(1.526)
Toplam	46.256	45.617

8. Stoklar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
İlk madde ve malzeme	2.760.057	1.348.822
Yarı mamuller	1.649.039	1.612.901
Mamuller	1.692.049	2.169.793
Yoldaki mallar	1.011.137	4.201.510
Ticari mallar	76.093	53.644
Diğer stoklar	76.110	81.911
	7.264.485	9.468.581
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(30.674)	-
Toplam	7.233.811	9.468.581

Stok değer düşüklüğü karşılığının 30 Eylül 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2020	2019
1 Ocak	-	87.855
Dönem içerisindeki artışlar	1.034.554	-
Dönem içerisindeki iptaller	(1.003.880)	(87.855)
30 Eylül	30.674	-

1 Ocak- 31 Mart 2020 tarihleri arasındaki hampetrol fiyatındaki ani düşüş stok satış fiyatlarının maliyetlerin altında kalmasına neden olmuştur; ancak 31 Mart 2020'den sonraki gerçekleştirmeler ve artışa geçen hampetrol fiyatlarının ürün fiyatlarına yansımaları neticesindeki değer artışları sebebiyle stok değer düşüklüğü karşılığı büyük oranda iptal edilmiştir.

9. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar

		30 Eylül 2020		31 Aralık 2019	
	İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%)	Tutar	
OPET Petrolcülük A.Ş.	40,00	1.124.986	40,00	1.362.777	
		1.124.986		1.362.777	

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

9. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (Devamı)

28 Aralık 2006 tarihinde Opet hisselerinin satın alımından doğan 189.073 bin TL'lik şerefiye tutarı mali tablolarda özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların üzerine sınıflandırılmıştır.

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlardaki değişimler aşağıdaki gibidir:

	2020	2019
1 Ocak	1.362.777	1.266.334
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların;		
Mali yıl karlarındaki/ zararlarındaki pay	(148.036)	172.084
Dağıttığı temettü	(120.000)	(96.000)
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları	-	20.831
Yabancı para çevrim farkları	30.245	5.061
30 Eylül	1.124.986	1.368.310

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların özet mali tabloları (etkin ortaklık payı öncesi) aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Dönen varlıklar	6.361.417	5.416.089
Duran varlıklar	3.367.256	3.319.884
Toplam varlıklar	9.728.673	8.735.973
Kısa vadeli yükümlülükler	4.692.519	3.498.612
Uzun vadeli yükümlülükler	2.696.371	2.303.102
Özkaynaklar	2.339.783	2.934.259
Toplam kaynaklar	9.728.673	8.735.973

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Satış gelirleri (net)	28.408.278	12.339.300	34.327.719	13.003.895
Brüt kar	1.261.817	623.525	1.450.092	508.775
Faaliyet karı	474.746	362.968	721.513	262.252
Net dönem karı	(370.090)	194.995	430.209	155.839

Rekabet Kurulu'nun 27.08.2018 tarihli kararıyla; bayilerinin yeniden satış fiyatını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak Grup'un İş Ortaklıklarından Opet hakkında soruşturma açılmış olup, yürütülen soruşturma sonucunda 12 Mart 2020 tarihinde Rekabet Kurulu Opet'e 433.932 bin TL para cezasına hükmetmiştir. İdari para cezasının, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17. maddesi hükmü çerçevesinde hesaplanan dörtte üçü oranındaki kısmı olan 325.449 Bin TL, Opet'in ilgili karar ve cezaya ilişkin olarak her türlü yasal hakkı saklı kalmak kaydıyla, bilanço tarihinden sonra, 22 Ekim 2020 itibarıyla Büyük Mükellefler Vergi Dairesine ödenmiştir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

10. Maddi duran varlıklar

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla maddi duran varlıklar ve ilgili amortisman giderlerinde gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2020	Yabancı Para Çevrim Farkı	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2020
Maliyet:						
Arazi ve arsalar	7.206.553	-	-	-	-	7.206.553
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	3.793.487	-	29.769	-	(21.660)	3.801.596
Binalar	839.908	-	13	-	12.477	852.398
Makine, tesis ve cihazlar	12.936.688	330	165.292	-	(13.681)	13.088.629
Taşıt araçları	1.993.137	-	118.099	-	(30.579)	2.080.657
Döşeme ve demirbaşlar	135.217	207	23.706	-	(888)	158.242
Yapılmakta olan yatırımlar	651.346	-	404.269	-	2	1.055.617
Özel maliyetler	4.131	976	-	-	-	5.107
Diğer maddi duran varlıklar	2.794	-	42	-	(2)	2.834
	27.563.261	1.513,00	741.190	-	(54.331)	28.251.633
Birikmiş amortisman:						
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(1.612.017)	-	(115.902)	-	21.653	(1.706.266)
Binalar	(227.940)	-	(13.332)	-	(12.499)	(253.771)
Makine, tesis ve cihazlar	(5.025.154)	(61)	(314.923)	-	6.655	(5.333.483)
Taşıt araçları	(281.918)	-	(64.712)	-	16.387	(330.243)
Döşeme ve demirbaşlar	(78.701)	(37)	(14.532)	-	527	(92.743)
Özel maliyetler	(818)	(213)	(729)	-	(1)	(1.761)
Diğer maddi duran varlıklar	(1.998)	-	(214)	-	1	(2.211)
	(7.228.546)	(311)	(524.344)	-	32.723	(7.720.478)
Net defter değeri	20.334.715					20.531.155

	1 Ocak 2019	Yeniden Değerleme Artışları	Yabancı Para Çevrim Farkı	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2019
Maliyet:							
Arazi ve arsalar	62.161	7.139.764	-	-	4.621	-	7.206.546
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	3.721.772	-	-	-	11.162	(176)	3.732.758
Binalar	789.073	-	-	-	799	(17)	789.855
Makine, tesis ve cihazlar	12.657.231	-	752	159	(49.053)	(334)	12.608.755
Taşıt araçları	1.249.363	-	-	530.976	7.947	(1)	1.788.285
Döşeme ve demirbaşlar	128.559	-	-	2.843	(14.912)	(2.253)	114.237
Yapılmakta olan yatırımlar	339.919	-	-	495.563	44.057	-	879.539
Özel maliyetler	1.070	-	-	2.916	-	-	3.986
Diğer maddi duran varlıklar	4.057	-	-	23	-	(1.276)	2.804
	18.953.205	7.139.764	752	1.032.480	4.621	(4.057)	27.126.765
Birikmiş amortisman:							
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(1.456.256)	-	-	(115.400)	(2.230)	176	(1.573.710)
Binalar	(210.688)	-	-	(12.845)	(8)	14	(223.527)
Makine, tesis ve cihazlar	(4.611.075)	-	(3)	(299.631)	(13.462)	323	(4.923.848)
Taşıt araçları	(252.335)	-	-	(42.131)	-	-	(294.466)
Döşeme ve demirbaşlar	(81.852)	-	-	(10.769)	15.700	2.084	(74.837)
Özel maliyetler	(44)	-	-	(598)	-	-	(642)
Diğer maddi duran varlıklar	(1.788)	-	-	(299)	-	150	(1.937)
	(6.614.038)	-	(3)	(481.673)	-	2.747	(7.092.967)
Net defter değeri	12.339.167						20.033.798

30 Eylül 2020 tarihinde sona eren ara döneme ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda maddi duran varlıklarla ilgili 524.344 bin TL'lik (30 Eylül 2019 – 481.673 bin TL) amortisman giderinin 399.361 bin TL'lik (30 Eylül 2019 – 460.689 bin TL) kısmı satılan malın maliyetinde, 73.138 bin TL'lik (30 Eylül 2019 – 6 bin TL) kısmı pazarlama giderlerinde, 42.126 bin TL'lik (30 Eylül 2019 – 20.978 bin TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 9.719 bin TL'lik (30 Eylül 2019 – Bulunmamaktadır) kısmı Arge giderlerinde yer almaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

10. Maddi duran varlıklar (Devamı)

30 Eylül 2020 tarihinde sona eren ara döneme ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda kullanım hakkı varlıkları ile ilgili 26.948 bin TL'lik (30 Eylül 2019 - 24.252 bin TL) amortisman giderinin 20.936 bin TL'lik (30 Eylül 2019 - 15.449 bin TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 3.983 bin TL'lik (30 Eylül 2019 - Bulunmamaktadır) kısmı pazarlama giderlerinde, 2.029 bin TL'lik (30 Eylül 2019 - Bulunmamaktadır) kısmı satılan malın maliyetinde yer almaktadır.

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde herhangi bir ipotek bulunmamaktadır (30 Eylül 2019 - Yoktur).

11. Maddi olmayan duran varlıklar

Diğer maddi olmayan duran varlıklar:

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla diğer maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2020	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2020
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	99.713	2.449	-	(24)	102.138
Geliştirme giderleri	92.498	13.633	-	-	106.131
	192.211	16.082	-	(24)	208.269
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(67.510)	(9.381)	-	3	(76.888)
Geliştirme giderleri	(72.957)	(6.947)	-	-	(79.904)
	(140.467)	(16.328)	-	3	(156.792)
Net defter değeri	51.744				51.477

	1 Ocak 2019	İlaveler	Transferler	Çıkışlar	30 Eylül 2019
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	91.242	3.042	-	-	94.284
Geliştirme giderleri	85.407	1.380	-	-	86.787
	176.649	4.422	-	-	181.071
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(54.295)	(9.929)	-	-	(64.224)
Geliştirme giderleri	(64.169)	(6.936)	-	-	(71.105)
	(118.464)	(16.865)	-	-	(135.329)
Net defter değeri	58.185				45.742

30 Eylül 2020 tarihinde sona eren ara döneme ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 16.328 bin TL'lik (30 Eylül 2019 - 16.865 bin TL) itfa payı giderinin tamamı genel yönetim giderlerinde yer almaktadır.

12. Peşin ödenmiş giderler

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Peşin ödenen sigorta ve diğer giderler	166.021	117.991
Verilen sipariş avansları	57.487	118.771
Toplam	223.508	236.762

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

12. Peşin ödenmiş giderler (Devamı)

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
İlişkili olmayan taraflara verilen sabit kıymet avansları	94.822	142.369
İlişkili taraflara verilen sabit kıymet avansları (Not 27)	26.281	54.725
Peşin ödenen diğer giderler	2.433	1.785
Toplam	123.536	198.879

13. Diğer varlık ve yükümlülükler

Diğer dönen varlıklar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Tecil edilen Katma Değer Vergisi (“KDV”)	444.538	1.265.764
Tecil edilen Özel Tüketim Vergisi (“ÖTV”)	154.960	75.472
Yedek parça ve malzeme stokları	100.268	93.795
Mahsup edilecek vergi ve fonlar	60.036	101.440
Gelir tahakkukları	48.390	19.747
Vadeli mal alım-satım işlemleri gelir tahakkuku (*)	38.415	90.007
Devreden KDV	36.639	40.692
İade alınacak KDV	-	729.357
Diğer çeşitli dönen varlıklar	35.991	7.814
Toplam	919.237	2.424.088

(*) 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla vadeli mal-alım satım işlemleri gelir tahakkukları Tüpraş’ın fiyat riskine maruz kalan stokları için yapılan swap işlemleri gelir tahakkuklarından oluşmaktadır. Bu gelir tahakkukları satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiş olup 7 Ekim 2020 tarihinde tahsil edilmiştir. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla vadeli mal-alım satım işlemleri gelir tahakkukları Tüpraş’ın fiyat riskine maruz kalan stokları için yapılan swap işlemleri ile sıfır maliyetli koridor işlemleri gelir tahakkuklarından oluşmaktadır. Bu gelir tahakkukları satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiş olup 8 Ocak 2020 tarihinde tahsil edilmiştir.

Diğer duran varlıklar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Yedek parça ve malzeme stokları	1.641.702	1.569.443
Diğer	4.648	8.100
Toplam	1.646.350	1.577.543

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

13. Diğer varlık ve yükümlülükler (Devamı)

Diğer kısa vadeli yükümlülükler:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Gelir payı	2.076.123	1.866.833
Ödenecek ÖTV	1.722.989	1.175.211
Tecil edilen KDV	444.538	1.265.764
Ödenecek KDV	244.518	12.669
Tecil edilen ÖTV	154.960	75.472
Ödenecek vergi ve yükümlülükler	36.315	74.146
Vadeli mal-alım satım işlemleri gider tahakkuku(*)	-	200.167
Diğer	17.188	33.693
Toplam	4.696.631	4.703.955

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla vadeli mal-alım satım işlemleri gider tahakkukları Tüpraş'ın fiyat riskine maruz kalan stokları için yapılan swap işlemleri ile sıfır maliyetli koridor işlemleri gider tahakkuklarından oluşmaktadır. Bu gider tahakkukları satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiş olup 8 Ocak 2020 tarihinde ödenmiştir.

Tecil edilen ÖTV ve KDV, ihraç kayıtlı satışların ÖTV ve KDV tutarından oluşmaktadır ve aynı zamanda varlıklarda "Diğer Dönen Varlıklar" içerisinde ve yükümlülüklerde "Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler" içerisinde yer almaktadır. Söz konusu satışların ihracat işlemlerinin gerçekleştiği belgelendiğinde, tecil edilen bu vergiler vergi dairesi tarafından terkin edilerek "Diğer Dönen Varlıklar" da yer alan ÖTV ve KDV tutarları, "Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler" ile karşılıklı olarak mahsuplaştırılmaktadır.

Petrol Piyasası Kanunu gereğince, rafinericilerin ulusal stok bulundurma yükümlülüğü kapsamındaki sorumluluğu nedeniyle oluşabilecek kaynak ihtiyacı, finansman giderleri ve bu mahiyetteki stokların depolama ve idame maliyeti, tüketici fiyatlarına ilave edilen, T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ("EPDK") tarafından azami 10 ABD Dolar/ton'a kadar belirlenecek olan ve değerlendirilmesi EPDK tasarrufunda olan gelir payı ile karşılanır. Rafinericilerin haricinde petrol ürünlerinin ithalatı durumunda ise bu gelir payı rafinericiye ithalatçı tarafından ödenir.

Grup, bu konuyu düzenleyen Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin ilgili maddesinin yürürlüğe girdiği tarih olan 1 Ocak 2005'ten itibaren akaryakıt satışları ve rafinerilerin dışındaki kuruluşların yaptığı akaryakıt ithalatı üzerinden gelir payı toplamaktadır.

Grup, akaryakıt üzerinden toplanan gelir payına ek olarak Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Yönetmeliği gereğince 16 Eylül 2005 tarihinden itibaren LPG için de gelir payı toplamaya başlamıştır.

Petrol Piyasası Kanunu uyarınca oluşturulan Ulusal Petrol Stoku Komisyonu, toplanan gelir paylarının banka hesabında bloke edilerek muhasebesinin Tüpraş Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi ve hesapta biriken tutarın devlet iç borçlanma senetleri faiz oranları ile vadeli mevduat olarak ve gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilmesi kararını almıştır.

Bu kararlara istinaden 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla hesaplanan 2.076.123 bin TL (31 Aralık 2019 - 1.866.833 bin TL) tutarında gelir payları kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilmeksizin "Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler" içerisinde muhasebeleştirilmektedir. Hesaplanan Gelir Payı'na ilişkin olarak bankalarda bloke devlet iç borçlanma faiz oranları ile vadeli mevduat ve gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilen 2.067.939 bin TL'lik tutar, "Nakit ve Nakit Benzerleri" içerisinde "Gelir payı (bloke)" olarak sınıflandırılmaktadır (31 Aralık 2019 - 1.861.248 bin TL) (Not 4).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

14. Karşılıklar

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar:

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Personel prim tahakkukları	96.138	7.400
Kıdeme teşvik primi karşılığı	9.649	8.377
Toplam	105.787	15.777

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Kıdem tazminatı karşılığı	249.543	232.075
Kullanılmamış izin günleri karşılığı	81.819	71.754
Kıdeme teşvik primi karşılığı	14.144	12.223
Toplam	345.506	316.052

Kıdeme teşvik primi karşılığı:

Grup'un belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına "Kıdeme Teşvik Primi" adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır. Kıdeme Teşvik Primi, çalışanların işlerine ve işyerlerine bağlılıklarını teşvik etmek amacıyla saat ücretli çalışanlardan 5 yıllık kıdeme ulaşanlara 45 günlük, 10 yıllık kıdeme ulaşanlara 55 günlük, 15 yıllık kıdeme ulaşanlara 70 günlük, 20 yıllık kıdeme ulaşanlara 80 günlük, 25 yıllık kıdeme ulaşanlara 90 günlük ve 30 yıllık kıdeme ulaşanlara 100 günlük, 35 yıllık kıdeme ulaşanlara 105 günlük ve 40 yıllık kıdeme ulaşanlara 110 günlük çıplak ücretleri tutarında her kıdem kademesi için bir defaya mahsus olmak üzere kıdemlerini doldurdukları ayın ücretleriyle birlikte ödenir.

Kıdeme teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2020	2019
1 Ocak	20.600	14.601
Dönem içerisindeki artışlar	8.353	8.825
Dönem içerisindeki ödemeler	(5.160)	(3.307)
30 Eylül	23.793	20.119

Kıdem tazminatı karşılığı:

İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, kadınlarda 20 erkeklerde 25 hizmet yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002'deki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

14. Karşılıklar (Devamı)

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
İskonto oranı (%)	4,67	4,67
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	99,36	99,36

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Şirket ve Şirket'in Türkiye'de kayıtlı bağlı ortaklıklarının kıdem tazminatı karşılığı, 1 Temmuz 2020 tarihinden itibaren geçerli olan 7.117,17 TL üzerinden hesaplanmaktadır (31 Aralık 2019 - 6.730,15 TL).

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2020	2019
1 Ocak	232.075	186.525
Faiz giderleri	20.949	23.392
Dönem içerisindeki artışlar	17.049	13.982
Dönem içerisindeki ödemeler	(20.530)	(27.328)
30 Eylül	249.543	196.571

Kullanılmamış izin günleri karşılığı:

Kullanılmamış izin günleri karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2020	2019
1 Ocak	71.754	59.787
Dönem içerisindeki artışlar	15.547	13.522
Dönem içerisindeki ödemeler	(5.482)	(6.290)
30 Eylül	81.819	67.019

Diğer kısa vadeli karşılıklar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Sürastarya karşılığı	62.723	41.924
EPDK katılma payı (*)	49.050	37.054
Maliyet gider karşılıkları	25.369	1.010
Dava karşılığı	20.658	21.195
Diğer	28.826	192
Toplam	186.626	101.375

(*) EPDK katılma payı, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca, rafinericilik lisansı sahiplerinin yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının EPDK tarafından her yıl belirlenen katılma payı oranı ile çarpılmak suretiyle hesaplayarak ödemesi gereken katkı payı tutarını ifade etmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

14. Karşılıklar (Devamı)

Diğer kısa vadeli karşılıklar: (Devamı)

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren ara dönemler için kısa vadeli borç karşılıklarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	Dava karşılığı	EPDK katılma payı	Sürastarya karşılığı	Maliyet gider karşılıkları	Diğer	Toplam
1 Ocak 2020	21.195	37.054	41.924	1.010	192	101.375
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	(444)	30.523	20.799	24.359	28.634	103.871
Dönem içerisindeki ödemeler	(93)	(18.527)	-	-	-	(18.620)
30 Eylül 2020	20.658	49.050	62.723	25.369	28.826	186.626
1 Ocak 2019	19.038	33.473	18.108	377	863	71.482
Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net	1.483	26.519	5.135	15.509	19.142	67.788
Dönem içerisindeki ödemeler	(158)	(16.736)	-	-	-	(16.894)
30 Eylül 2019	20.363	43.256	23.243	15.886	19.628	122.376

15. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Personele borçlar	52.650	113.039
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	46.526	34.370
Toplam	99.176	147.409

16. Diğer borçlar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Alınan depozito ve teminatlar	32.260	27.112
İlişkili taraflara diğer borçlar (Not 27)	1.759	28.297
Toplam	34.019	55.409

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Türev araçlar

	30 Eylül 2020				31 Aralık 2019			
	Rayiç değerler				Rayiç değerler			
	Alım Kontrat Tutarı	Satım Kontrat Tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler	Alım Kontrat Tutarı	Satım Kontrat Tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler
<i>Nakit akış riskinden korunma amaçlı</i>								
Faiz haddi swap işlemleri	771.941	771.941	-	69.491	584.678	584.678	-	51.176
Çapraz kur sabit faiz swap işlemleri	912.601	617.779	350.068	20.640	1.215.184	1.097.828	119.942	20.707
Vadeli mal alım-satım işlemleri	332.509	332.509	102.754	48.712	102.213	102.212	13.702	-
Vadeli döviz işlemleri (Forwards)	259.669	208.786	52.411	-	-	-	-	-
<i>Alım satım amaçlı</i>								
Vadeli döviz işlemleri	3.250.922	2.787.682	501.208	1.946	9.559.306	9.679.259	163.578	695
Vadeli mal alım-satım işlemleri	2.014.425	2.014.426	57.886	6.273	404.147	404.147	6.770	6.669
Kısa vadeli türev araçlar			1.064.327	147.062			303.992	79.247
<i>Nakit akış riskinden korunma amaçlı</i>								
Faiz haddi swap işlemleri	2.564.114	2.564.114	-	56.973	2.429.277	2.429.277	-	24.187
Çapraz kur sabit faiz swap işlemleri	250.139	88.006	123.366	-	820.186	654.292	98.741	7.763
Uzun vadeli türev araçlar			123.366	56.973			98.741	31.950
Toplam türev araçlar			1.187.693	204.035			402.733	111.197

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla vadeli döviz işlemleri, 2020 yılında sona erecek olan toplam 449.615 bin ABD doları karşılığında 2.996.468 bin TL satım yükümlülüğü doğuran forward ve kur swap işlemlerinden oluşmaktadır (31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla vadeli döviz işlemleri, Ocak 2020'de sona eren olan toplam 1.609.257 bin ABD doları karşılığında 9.679.259 bin TL satım yükümlülüğü doğuran forward, kur swap ve VİOP işlemlerden oluşmaktadır.).

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla faiz haddi swap işlemleri, 331.070 bin ABD Doları (31 Aralık 2019 - 378.126 bin ABD Doları) cinsinden, 11.071 bin Avro (31 Aralık 2019 - 17.714 bin Avro) cinsinden ve 650.000 bin TL cinsinden tahvillerin değişken faizli taksit ödemelerini nakit akış riskinden korunma amacıyla sabit faizli taksit ödemeleri ile takasından oluşan swap işlemlerinden oluşmaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Türev araçlar (Devamı)

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla çapraz kur sabit faiz swap işlemleri, 72.727 bin ABD Doları (31 Aralık 2019 - 141.616 bin ABD Doları) cinsinden ve dövizde endeksli değişken faizli uzun vadeli borçlanmaların toplam 267.354 bin TL tutarlı ve Türk Lirasına endeksli sabit faizli ödemeler ile takasından, 52.300 bin Avro (31 Aralık 2019 - 156.900 bin Avro) cinsinden ve dövizde endeksli değişken faizli uzun vadeli borçlanmaların toplam 326.483 bin TL tutarlı ve Türk Lirasına endeksli sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden, 4.429 bin Avro (31 Aralık 2019 - 8.857 bin Avro) cinsinden ve dövizde endeksli faiz oranına sahip uzun vadeli borçlanmaların toplam 16.429 bin TL (31 Aralık 2019 - 32.859 bin TL) tutarlı Türk Lirasına endeksli sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemleri ile 16.429 bin TL (31 Aralık 2019 - 32.859 bin TL) tutarlı Türk Lirasına endeksli swap işlemlerinin toplam 4.668 bin ABD Doları (31 Aralık 2019 - 9.337 bin ABD Doları) ve dövizde endeksli sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden ve 6.643 bin Avro (31 Aralık 2019 - 8.857 bin Avro) cinsinden ve dövizde endeksli faiz oranına sahip uzun vadeli borçlanmaların toplam 7.565 bin ABD Doları (31 Aralık 2019 - 10.086 bin ABD Doları) tutarlı ve ABD Dolarına endeksli sabit faizli ödemeler ile takasından oluşan swap işlemlerinden oluşmaktadır.

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla vadeli mal alım-satım işlemleri; swap işlemleri, sıfır maliyetli koridor opsiyon işlemleri ve ortalama rafineri crack marjı sabitleme işlemlerinden oluşmaktadır. Ortalama rafineri crack marjı sabitleme işlemleri 2020 yılı 4. çeyrek döneminde toplam 2.100 bin varil olup, bu işlemlerinin ağırlıklı ortalama sabit marjı 8,02 ABD Doları/varildir. Ham petrol stokları için yapılmış swap işlemleri toplam 4.100 bin varil ve bu işlemlerin ağırlıklı ortalama sabit fiyatı 42,7 ABD Doları/varildir. Sıfır maliyetli koridor opsiyon işlemleri toplam 950 bin varil ham petrol stokları için yapılmış ve satış hakkı veren opsiyon işlemlerinin ağırlıklı ortalama alım fiyatı 42,0 ABD Doları/varil, satış yükümlülüğü doğuran opsiyon işlemlerinin ağırlıklı ortalama satım fiyatı 45,48 ABD Doları/varildir. (31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla vadeli mal alım-satım işlemleri; ürün crack marjı sabitleme işlemlerinden oluşmaktadır. Geleceğe yönelik satışların ürün crack marjını sabitleme işlemleri 2020 yılı 1.çeyrek dönemi için toplam 374 bin varil benzin, 265 bin varil jet yakıtı, 749 bin varil dizel ve 172 bin varil fuel oil işlemi yapılmıştır. Yapılan ürün crack marjını sabitleme işlemlerinin ağırlıklı ortalama sabit marjları benzin için 6,33 ABD Doları/varil, jet yakıtı için 15,04 ABD Doları/varil, dizel için 17,87 ABD Doları/varil, fuel oil için -14,76 ABD Doları/varildir.)

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

18. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler

	30 Eylül 2020		31 Aralık 2019	
Alınan teminatlar:	Orijinal bakiye:	TL karşılığı:	Orijinal bakiye:	TL karşılığı:
Alınan teminat mektupları		974.136		1.118.403
- TL Teminat mektupları		633.749	719.088	719.088
- ABD Doları Teminat mektupları	633.749	132.366	32.249	191.566
- Avro Teminat mektupları	16.953	200.855	30.088	200.104
- Diğer para cinslerinden teminat mektupları	22.004	7.166	-	7.645
Teminat senetleri	-	679	-	679
- TL Teminat senetleri	679	679	679	679
Alınan garanti mektupları		441.313		347.675
- TL Garanti mektupları		50.000	50.000	50.000
- ABD Doları Garanti mektupları	50.000	390.400	50.000	297.010
- Avro Garanti mektupları	100	913	100	665
Teminat akreditifleri		-		500.212
- ABD Doları Teminat akreditifleri	-	-	84.208	500.212
Doğrudan borçlandırma limitleri		420.945		506.841
- TL doğrudan borçlandırma limitleri	420.945	420.945	506.841	506.841
Toplam alınan teminatlar		1.837.073		2.473.810
Verilen teminatlar:				
Teminat akreditifleri		1.983.884		2.496.440
- ABD Doları Teminat akreditifleri		1.963.807	416.672	2.475.117
- Avro Teminat akreditifleri	251.512	19.591	2.749	18.283
- Diğer para cinslerinden teminat akreditifleri	2.146	486	-	3.040
Teminat mektupları		1.312.585		1.394.723
- TL Teminat mektupları		1.149.053	1.274.730	1.274.730
- ABD Doları Teminat mektupları	1.149.053	157.723	20.200	119.993
- Avro Teminat mektupları	20.200	5.809	-	-
Gümrüklere verilen teminat mektupları ve kefaletler	1.250	949.238		773.804
- TL Teminat mektupları		894.469	733.900	733.900
- ABD Doları Teminat mektupları	894.469	-	-	-
- Avro Teminat mektupları	-	54.769	6.000	39.904
Bankalara verilen kefaletler	6.000	913.560		980.238
- ABD Doları Kefaletler	101.089	789.304	139.315	827.559
- Avro Kefaletler	13.612	124.256	22.957	152.679
ABD Doları Diğer Taahhütler	24.473	167.450	-	-
Toplam verilen teminatlar		5.326.717		5.645.205

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla alınan teminatlar müşteri ve satıcılardan alınan teminatlardan oluşmaktadır. Verilen teminatlar ise genellikle kamu kuruluşlarına ve gümrük dairelerine verilen teminatlardan oluşmaktadır. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla bankalara verilen kefaletler, Grup'un konsolidasyon kapsamında olan şirketlerinin kullandığı 106.032 bin TL (31 Aralık 2019 - 857.850 bin TL) tutarındaki krediler ve 8.670 bin TL (31 Aralık 2019 - 122.388 bin TL) tutarındaki türev işlemler için verilmiştir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

18. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler (Devamı)

Grup'un 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla teminat/rehin/ipotek/kefalet pozisyonu aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	4.413.157	4.664.967
- TL	2.043.522	2.008.630
- ABD Doları	2.288.980	2.595.110
- Avro	80.169	58.187
- Diğer	486	3.040
B.Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	913.560	980.238
- ABD Doları	789.304	827.559
- Avro	124.256	152.679
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
D.Diğer verilen TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
ii) B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
iii) C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-
Toplam	5.326.717	5.645.205

19. Özkaynaklar

Şirket'in 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2020	Ortaklık payı (%)	31 Aralık 2019	Ortaklık payı (%)
Enerji Yatırımları A.Ş.	127.714	51	127.714	51
Halka açık kısım	122.705	49	122.705	49
Toplam	250.419	100	250.419	100
Sermaye düzeltme farkları	1.344.243		1.344.243	
Ödenmiş sermaye toplamı	1.594.662		1.594.662	

Sermaye düzeltme farkları ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 500.000 bin TL olup, işbu sermaye, her birinin nominal değeri 1 kr. olmak üzere 50.000.000.000 adet hisseye bölünmüştür ("kr."). Şirket'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kuruş (31 Aralık 2019 - 1 kr.) kayıtlı nominal bedeldeki 25.041.919.999 adet A grubu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait bir adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

19. Özkaynaklar (Devamı)

Şirket Ana Sözleşmesi gereği C grubu hissedara Yönetim Kurulunda 1 üye ayrılmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını etkileyebilecek herhangi bir kararın alınması, C grubu hissedarının onayına bağlıdır.

Kanuni değerlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilirler.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler, ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Yukarıda bahis geçen tutarların Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" içerisinde sınıflandırılması gerekmektedir. Şirket'in 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerinin tutarı 503.343 bin TL'dir (31 Aralık 2019 - 503.343 bin TL).

Kar payı dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar payları eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, Yönetim Kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

1 Nisan 2020 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, VUK kayıtlarına göre hazırlanan mali tablolara göre; 2019 yılı faaliyetlerinin 1.139.413 bin TL cari yıl zararı ile sonuçlanması nedeniyle kâr payı dağıtılmaması ve UFRS kayıtlarına göre oluşan 525.837 bin TL ana ortaklığa ait net dönem kârının ise ilgili finansal tablolarda geçmiş yıl kârlarına aktarılmasına karar verilmiştir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren yıl içinde, yasal kayıtlara göre oluşan 2018 yılı net dağıtılabilir dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyenin tamamı ve ikinci tertip yedek akçelerden toplam 3.793.851 bin TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması taahhüt edilmiştir. İlgili dağıtım yapılırken, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef ortaklara, %1.515,0 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 15,15 TL brüt, 15,15 TL net temettü ödemesi, diğer hissedarlara %1.515,0 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 15,15 TL brüt, 12,8775 TL net nakit temettü ödemesi yapılmıştır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

20. Hasılat ve satışların maliyeti

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Yurtiçi satışlar	35.871.883	15.229.957	54.059.061	19.550.780
Yurtdışı satışlar	8.078.159	2.091.850	14.714.318	4.051.722
Brüt satışlar	43.950.042	17.321.807	68.773.379	23.602.502
Eksi: Satış iskontoları	(560.364)	(259.295)	(699.312)	(261.061)
Eksi: Satıştan iadeler	(135.577)	(27.529)	(103.847)	(32.060)
Net satış gelirleri	43.254.101	17.034.983	67.970.220	23.309.381
Satışların maliyeti	(42.083.356)	(15.844.612)	(64.150.485)	(22.152.015)
Brüt kar	1.170.745	1.190.371	3.819.735	1.157.366

Satışların maliyeti:

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Hammadde, mamul ve sarf malzemeleri maliyeti	38.684.395	14.693.871	60.357.871	21.037.401
Enerji giderleri	1.550.734	565.373	1.944.613	658.093
Personel giderleri	710.044	240.656	638.965	242.288
Amortisman ve itfa payları (Not 10)	401.390	139.526	460.689	156.974
Diğer üretim giderleri	736.793	205.186	748.347	57.259
Satışların maliyeti	42.083.356	15.844.612	64.150.485	22.152.015

21. Genel yönetim giderleri, pazarlama giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri

Genel yönetim giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Personel giderleri	402.832	138.805	387.408	143.726
Sigorta giderleri	152.041	56.652	112.781	42.007
Vergi, resim ve harç giderleri	97.957	27.285	91.831	32.525
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 10-11)	79.390	21.029	62.095	20.952
Dışarıdan alınan hizmetler	65.023	20.551	65.282	24.722
Ofis giderleri	44.408	17.653	47.459	14.408
Bağış ve yardımlar	37.252	10.569	16.576	6.086
Aidat giderleri	34.690	15.066	30.776	9.815
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	23.942	7.775	24.359	10.340
Seyahat ve ulaşım giderleri	3.562	954	4.036	1.311
Diğer	42.450	17.484	49.651	16.092
Toplam genel yönetim giderleri	983.547	333.823	892.254	321.984

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

21. Genel yönetim giderleri, pazarlama giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri (Devamı)

Pazarlama giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Nakliye, depolama ve sigorta giderleri	151.611	31.904	117.409	55.370
Personel giderleri	118.602	41.250	110.549	31.715
Amortisman giderleri (Not 10)	77.121	28.131	6	3
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	38.258	26.560	10.747	3.084
Reklam giderleri	22.161	8.361	15.953	2.116
Enerji giderleri	17.080	5.515	19.577	6.253
Diğer	41.075	15.406	58.530	24.723
Toplam pazarlama giderleri	465.908	157.127	332.771	123.264

Araştırma ve geliştirme giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Personel giderleri	11.283	2.857	11.983	3.511
Amortisman giderleri (Not 10)	9.719	3.436	-	-
Lisans giderleri	3.345	1.134	2.817	1.012
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	710	259	710	178
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	470	156	-	-
Diğer	1.857	842	3.244	764
Toplam araştırma ve geliştirme giderleri	27.384	8.684	18.754	5.465

1 Ocak - 30 Eylül 2019 döneminde satılan malın maliyetinde yer alan amortisman giderleri, 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla masraf yerlerine uygun olarak dağıtılmıştır.

22. Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler)

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Esas faaliyetlerden diğer gelirler:				
Vadeli satışlardan kaynaklanan vade farkı gelirleri	356.628	72.237	531.340	180.604
Ticari alacaklardan oluşan kur farkı karı	78.778	47.930	16.915	9.681
Kira gelirleri	3.843	1.352	3.548	1.271
Konusu kalmayan karşılıklar	90	15	13	1
Diğer	102.479	15.038	50.024	3.558
Toplam esas faaliyetlerden diğer gelirler	541.818	136.572	601.840	195.115

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Esas faaliyetlerden diğer giderler:				
Ticari borçlardan oluşan kur farkı zararı	(1.053.497)	(615.508)	(474.754)	71.017
Vadeli alışlardan kaynaklanan vade farkı giderleri	(363.675)	(12.261)	(510.960)	(368.495)
Diğer	(57.390)	(587)	(23.168)	3.991
Toplam esas faaliyetlerden diğer giderler	(1.474.562)	(628.356)	(1.008.882)	(293.487)

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

23. Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış (zararları)/karları, net	572	221	385	266
Toplam yatırım faaliyetlerinden (giderler)/gelirler	572	221	385	266

24. Finansman gelirleri/(giderleri)

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Finansman gelirleri:				
Mevduatlardan oluşan kur farkı karı	2.028.498	1.028.608	548.364	(214.247)
Türev araçlardan kaynaklanan karlar	594.161	474.864	-	(107.854)
Mevduat faiz gelirleri	384.648	89.738	415.396	258.904
Toplam finansman gelirleri	3.007.307	1.593.210	963.760	(63.197)
Finansman giderleri:				
Finansal borçlardan oluşan kur farkı zararı	(3.819.825)	(1.836.247)	(1.141.543)	53.411
Faiz giderleri	(1.238.009)	(482.600)	(1.623.344)	(467.119)
Türev araçlardan kaynaklanan zararlar	(195.887)	(59.645)	(401.776)	(331.806)
Diğer	(50.146)	(47.775)	(11.253)	(8.575)
Toplam finansman giderleri	(5.303.867)	(2.426.267)	(3.177.916)	(754.089)

25. Vergi varlık ve yükümlülükleri

i) Kurumlar vergisi:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Cari dönem ödenecek kurumlar vergisi	12.035	9.479
Peşin ödenen vergiler	(4.198)	(7.074)
Dönem karı vergi yükümlülüğü	7.837	2.405

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı 2020 yılı için %22’dir (2019: %22). Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

25. Vergi varlık ve yükümlülükleri (Devamı)

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, bilanço tarihi itibarıyla geçerli vergi oranları kullanılarak aşağıda özetlenmiştir:

	Birikmiş geçici farklar		Ertelenmiş vergi (yükümlülüğü)/varlığı	
	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları	7.139.764	7.139.764	(713.976)	(713.976)
Türev araçlar gerçeğe uygun değer farkı	1.019.045	365.686	(224.190)	(80.451)
Peşin ödenmiş giderler	24.158	34.727	(5.315)	(7.640)
Ertelenmiş finansal gelirler (giderler), (net)	-	20.292	-	(4.464)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü			(943.481)	(806.531)
Yatırım teşvik geliri (*)	11.906.622	11.714.563	4.040.394	3.957.291
İndirilebilir birikmiş mali zararlar (**)	5.120.005	1.128.491	1.126.401	248.268
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki fark	1.755.255	1.313.409	386.156	288.950
Kıdem tazminatı ve kıdeme teşvik primi karşılığı	264.903	243.951	58.278	53.669
Kullanılmamış izin ücretleri karşılığı	72.953	61.369	16.050	13.501
Stoklar	70.214	17.339	15.447	3.815
Dava karşılıkları	20.658	21.195	4.544	4.663
Ertelenmiş finansal gelirler (giderler), (net)	12.074	-	2.656	-
Diğer	212.786	17.629	46.811	3.877
Ertelenmiş vergi varlığı			5.696.737	4.574.034
Ertelenmiş vergi varlığı - net			4.753.256	3.767.503

(*) Şirket Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP) için, 2011 yılı 1. çeyreğinde 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, Büyük Ölçekli Yatırım Teşvik Belgesi almıştır. Bu belge kapsamında yapılan harcamalar %30 oranında devlet katkısından yararlanmakta olup, söz konusu katkı, ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %50 oranında daha az ödenmesi yoluyla sağlanacaktır. 7 Ekim 2013 tarihinde ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi (RUP), T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından 19 Ekim 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere stratejik yatırım kapsamına alınmıştır. Stratejik Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan harcamalar %50 oranında devlet katkısından yararlanmakta olup, söz konusu katkı, ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %90 oranında daha az ödenmesi yoluyla sağlanacaktır. Şirket, Stratejik Yatırım Teşviki kapsamında, devlet katkısına ilaveten KDV istisnası, KDV iadesi, gümrük vergisi muafiyeti, sigorta primi işveren hissesi desteği ve faiz desteği teşviklerinden yararlanmaktadır.

(**) Grup'un 2019 ve 2020 yılında gerçekleşen 5.120.005 bin TL tutarındaki mali zararlarından gelecek 5 yıl içerisinde kullanılmak üzere 1.126.401 bin TL tutarında ertelenen vergi varlığı oluşmaktadır. (31 Aralık 2019: 248.268 bin TL)

Şirket takip eden dönemlerde gerekli vergilendirilebilir karın oluşacağını öngörmüş, ertelenmiş vergi varlığı cari dönemde kaydedilmiştir.

Ertelenmiş vergi hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2020	2019
Ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü), net		
1 Ocak	3.767.503	3.566.132
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen	888.555	262.602
Özkaynaklar ile ilişkilendirilen:		
- Nakit akış riskinden korunma kazançları (kayıpları)	97.198	(1.107)
- Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları (azalışları)	-	(713.976)
30 Eylül	4.753.256	3.113.651

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

26. Pay başına kazanç (zarar)

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Ana ortaklığa ait dönem karı	(2.869.979)	(420.130)	339.782	(155.498)
Beheri 1 kr. nominal değerli hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi	25.041.920.000	25.041.920.000	25.041.920.000	25.041.920.000
Nominal değeri 1 kr. olan pay başına kazanç (zarar) (kr.)	(11,46)	(1,68)	1,36	(0,62)

27. İlişkili taraf açıklamaları

İlişkili taraflarla işlemler aşağıdaki gruplara göre sınıflandırılmış olup, bu dipnottaki tüm ilişkili taraf açıklamalarını içermektedir.

- (1) İş ortaklıkları
- (2) Koç Topluluğu şirketleri
- (3) Ortak, nihai ortak

a) Mevduatlar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	4.110.488	2.031.019
Toplam	4.110.488	2.031.019

b) Ticari alacaklar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	560.868	835.956
Aygaz A.Ş. (2)	87.351	85.399
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	80.081	67.283
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	4.006	6.104
Diğer (2)	6.496	1.095
Toplam	738.802	995.837

Tüpraş'ın, 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu ilişkili taraflardan ticari alacakları 550.000 bin TL tutarındadır. (31 Aralık 2019 - 373.000 bin TL).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

27. İlişkili taraf açıklamaları (Devamı)

c) Ticari borçlar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Aygaz Doğalgaz Toptan Satış A.Ş. (2)	82.904	113.585
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	20.336	14.183
Aygaz A.Ş. (2)	11.979	4.995
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	11.212	23.228
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	10.696	17.634
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	2.855	9.337
RAM Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2)	1.269	9.635
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	1.007	5.429
Ark İnşaat A.Ş. (2)	710	15.140
Diğer (2)	6.432	12.906
Toplam	149.400	226.072

d) Diğer borçlar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Koç Holding A.Ş. (3)	1.759	28.297
Toplam	1.759	28.297

e) Verilen maddi duran varlık avansları:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Ark İnşaat A.Ş. (2)	21.027	17.909
Düzye Tüketim Malları Sanayi ve Pazarlama Ticaret A.Ş.	5.254	-
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşl. A.Ş. (2)	-	36.751
Diğer (2)	-	65
Toplam	26.281	54.725

f) Banka kredileri:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	1.076.509	111.131
Toplam	1.076.509	111.131

g) Kiralama işlemlerinden borçlar:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Koç Ailesi (3)	65.701	55.806
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	24.262	22.658
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	91	299
Toplam	90.054	78.763

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.

27. İlişkili taraf açıklamaları (Devamı)

h) Ürün ve hizmet satışları:

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	7.561.544	3.275.945	10.742.546	3.883.313
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	1.225.093	464.792	4.216.089	971.239
Aygaz A.Ş. (2)	383.555	143.000	536.630	150.941
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. (1)	23.248	3.049	32.568	11.858
Diğer (2)	18.435	13.073	14.047	8.863
Toplam	9.211.875	3.899.859	15.541.880	5.026.214

i) Mal ve hizmet alımları:

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Aygaz Doğalgaz Toptan Satış A.Ş. (2)	470.143	170.942	884.583	312.712
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2) (**)	219.229	2.044	157.434	8.013
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	138.814	78.298	100.964	33.000
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)	70.516	22.881	65.039	22.624
Aygaz A.Ş. (2)	65.210	26.641	129.670	37.489
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)	28.061	12.325	25.450	12.009
Koç Holding A.Ş. (3) (*)	24.192	7.946	21.641	8.981
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)	18.249	7.445	15.564	5.476
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)	8.489	2.987	31.367	9.560
Opet International Limited (1)	-	-	91.319	50.693
Diğer (2)	32.866	11.072	44.760	14.361
Toplam	1.075.769	342.581	1.567.791	514.918

(*) Nihai ortağımız Koç Holding A.Ş.'nin bünyesindeki şirketlere finans, hukuk, planlama, vergi, üst yönetim gibi konularda sunduğu hizmetlerin karşılığı olarak, personel ve üst yönetim giderleri dahil olmak üzere Koç Holding A.Ş. nezdinde hizmet sunulan şirketlerle ilgili olarak oluşan giderlerin, Transfer Fiyatlaması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında 1 Seri No.lu Genel Tebliğin "11- Grup İçi Hizmetler" düzenlemesi çerçevesinde dağıtımı sonucunda Şirketimize fatura edilen hizmet bedelini içermektedir.

(**) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile ilişkili taraf olmayan sigorta şirketleri ile imzalanan poliçeler kapsamında, ödenen ve tahakkuk eden prim tutarlarını da içermektedir.

j) Sabit kıymet alımları:

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşletmesi A.Ş. (2)	103.595	-	64.355	16.500
Ark İnşaat A.Ş. (2)	68.818	28.507	38.541	14.932
Entek Elektrik Üretimi A.Ş. (2)	-	-	46.100	-
Diğer (2)	7.644	955	9.155	4.112
Toplam	180.057	29.462	158.151	35.544

k) Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve Genel Müdüre doğrudan bağlı olan Direktörler olarak belirlenmiştir. 30 Eylül 2020 tarihinde sona eren dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 12.434 bin TL'dir (30 Eylül 2019 – 22.598 bin TL). Bu tutarın tamamı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır (30 Eylül 2019 – 6.700 bin TL'lik kısmı işten ayrılma dolayısıyla yapılan ödemelere ilişkin olup, kalan kısmı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

27. İlişkili taraf açıklamaları (Devamı)

İ) İlişkili taraflara ödenen finansman giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	34.202	13.723	17.168	5.545
Yapı Kredi Bank Nederland N.V.(2)	835	1	179	-
Yapı Kredi Faktoring A.Ş. (2)	2.668	1.148	8.555	388
Toplam	37.705	14.872	25.902	5.933

m) Vadeli mevduat faiz gelirleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2)	124.037	29.783	74.767	23.353
Toplam	124.037	29.783	74.767	23.353

n) Yapılan bağışlar:

30 Eylül 2020 tarihinde sona eren dönem içerisinde ilişkili taraflara yapılan toplam bağış tutarı 14.191 bin TL'dir (30 Eylül 2019 – 144 bin TL).

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Grup faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatları, döviz kurları ve faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetim programı, mali piyasaların öngörülemezliğine odaklanmakta olup Grup'un mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Kredi Riski:

Grup, vadeli satışlarından kaynaklanan ticari alacakları ve bankalarda tutulan mevduatları dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır. Grup yönetimi müşterilerden alacakları ile ilgili kredi riskini her bir müşteri için ayrı ayrı olmak kaydıyla kredi limitleri belirleyerek ve gerektiği takdirde teminat alarak riskli gördüğü müşterilerine ise sadece nakit tahsilat yoluyla satış yaparak azaltmaktadır. Grup'un tahsilat riski esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra konsolide bilançoda net olarak gösterilmektedir.

Grup'un 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla finansal araç türleri itibarıyla maruz kaldığı kredi riskleri aşağıda belirtilmiştir:

30 Eylül 2020	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Diğer Alacaklar İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski	738.802	3.936.848	-	46.256	10.891.062	1.187.693	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	527.516	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	738.802	3.621.613	-	46.256	10.891.062	1.187.693	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	315.235	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	5.315	-	1.625	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(5.315)	-	(1.625)	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı*	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Kredi Riski (Devamı):

31 Aralık 2019	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar				
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski	995.837	3.792.069	-	45.617	10.652.009	402.733	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	568.028	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	995.837	3.674.402	-	45.617	10.652.009	402.733	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	117.667	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	5.243	-	1.526	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(5.243)	-	(1.526)	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı*	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

30 Eylül 2020	Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	110.899	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	30.015	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	171.024	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	3.297	-	-	-	-
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-

31 Aralık 2019	Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	59.438	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	31.732	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	23.991	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	2.506	-	-	-	-
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-

Grup yukarıda belirtilen finansal varlıkların değer düşüklüğü testleri sırasında tahsil edilmesi gereken tutarların tahsil edilemeyecek olduğunu gösteren etkenlerin varlığını göz önünde bulundurmıştır. Grup'un vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar için almış olduğu 82.019 bin TL (31 Aralık 2019 - 114.531 bin TL) teminat bulunmaktadır. Grup'un teminatsız alacaklarının önemli bir kısmının düzenli satış yapılan devlet kuruluşlarından olması sebebiyle herhangi bir tahsilat riski öngörülmemektedir.

Vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların kredi kalitesi

Grup, vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış veya koşulları yeniden görüşülmüş ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detayları dört grupta incelemektedir. 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla söz konusu ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detaylar aşağıda belirtilmiştir:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Grup 1	-	241
Grup 2	1.974.398	1.987.149
Grup 3	1.894.640	2.453.724
Grup 4	491.377	229.125
Toplam	4.360.415	4.670.239

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların kredi kalitesi (Devamı)

- Grup 1 - Yeni müşteriler (3 aydan kısa süredir müşteri olanlar)
- Grup 2 - Kamu kurum ve kuruluşları
- Grup 3 - Önceki dönemlerde tahsil gecikmesi yaşanmamış mevcut müşteriler (3 aydan uzun süredir müşteri olanlar)
- Grup 4 - Önceki dönemlerde tahsilat sıkıntısı yaşanmış, ancak gecikmeli olsa da tahsilat yapılmış mevcut müşteriler (Grup 1 ve 2 hariç)

Piyasa riski:

Şirket emtia fiyatı, döviz kuru ve faiz haddi risklerini piyasa riskinin en önemli unsurları olarak görmektedir. Döviz kuru ve faiz haddi riskleri portföy ve ürün bazında ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

Emtia fiyat riski

Tüpraş, üretimde kullanmak üzere edindiği ham petrol stokları ile ilgili olarak petrol fiyatlarındaki dalgalanmaların etkilerine maruz kalmaktadır. Şirket yönetimi söz konusu riskin bertaraf edilmesi için elde bulundurduğu stok miktarlarını düzenli olarak gözden geçirmektedir.

Tüpraş'ın ürün satış fiyatları ise 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda tanımlandığı üzere "en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu" olan, Akdeniz ürün fiyatları ve ABD Doları satış kuru takip edilerek belirlenmektedir. Yasal tanım çerçevesinde Akdeniz piyasasındaki petrol ürünleri fiyatlarında oluşan değişiklikler ve ABD Doları kurundaki değişim Şirket yönetimi tarafından günlük olarak değerlendirilmekte ve bu iki faktöre göre oluşturulan yeni fiyat, yürürlükteki satış fiyatlarından anlamlı bir şekilde yukarı ya da aşağı yönde farklılık gösterdiğinde ürün satış fiyatları güncellenmektedir.

Ham petrol fiyatlarındaki değişkenlik net kar ve nakit akımları üzerinde istenmeyen ve beklenmeyen dalgalanmalar yaratabileceğinden bu riski bertaraf etmek amacıyla Şirket tarafından riskten korunma politikası oluşturulmuştur. Bu politika çerçevesinde çeşitli türev enstrümanları kullanılarak kısa ve uzun vadeli hedge işlemleri yapılmaktadır (Not 17).

Ürün Kar Marjı Riski

Tüpraş, ham petrol fiyatlarındaki dalgalanmaların yanı sıra, ürün fiyatlarındaki değişim sonucu ürün kar marjlarında oluşan dalgalanmaların etkilerine maruz kalmaktadır. Ürün kar marjlarındaki söz konusu dalgalanmaların etkilerini ortadan kaldırmak için; geçmiş dönemlerde gerçekleşen ürün fiyat seviyeleri, piyasa beklentileri ve öngörülen satış hacimleri dikkate alınarak riskten korunma politikası oluşturulmuştur. Bu politika çerçevesinde, ürün kar marjları çeşitli türev enstrümanlar kullanılarak hedge edilmektedir (Not 17).

Döviz kuru riski

Grup, döviz cinsinden yaptığı operasyonları nedeniyle döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, bilançoda yer alan döviz cinsinden parasal varlık ve yükümlülüklerin analizi ile Grup'un kur riskini bertaraf etmek üzere yaptığı hazine işlemleri, doğal hedge uygulamaları ve benzeri unsurların içerisinde yer aldığı kapsamlı bir risk takip sistemi ile yönetilmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Döviz kuru riski (Devamı)

Aşağıdaki tablo 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Grup'un net bilanço yabancı para pozisyonunu ve risk takip sistemi içerisinde yönettiği unsurları özetlemektedir:

	30 Eylül 2020		31 Aralık 2019	
	TL karşılığı	Dolar karşılığı(*)	TL karşılığı	Dolar karşılığı(*)
Parasal varlıklar	8.845.634	1.132.894	1.538.616	259.018
Parasal yükümlülükler	(25.506.499)	(3.266.713)	(27.315.520)	(4.598.418)
Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(16.660.865)	(2.133.819)	(25.776.904)	(4.339.400)
Parasal olmayan varlıklar	99.298	12.717	190.704	32.104
Bilanço dışı türev araçlar net yabancı para pozisyonu	4.561.385	584.194	11.446.439	1.926.945
Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(12.000.182)	(1.536.908)	(14.139.761)	(2.380.351)
Nakit akış riskinden korunma muhasebesine konu tutarlar (**)	5.053.307	647.196	4.828.054	812.776
Nakit akış riskinden korunma sonrası net yabancı para pozisyonu	(6.946.875)	(889.712)	(9.311.707)	(1.567.575)
Doğal hedge kapsamında değerlendirilen stoklar (***)	7.279.425	932.303	9.129.592	1.536.917
Ödeme taahhütleri (-) (****)	(167.450)	(21.446)	-	-
Nakit akış riskinden korunma sonrası ve doğal hedge sonrası net yabancı para pozisyonu	165.100	21.146	(182.115)	(30.658)

(*) Dolar karşılığı tutarlar toplam TL karşılığı pozisyonların bilanço tarihleri itibarıyla dolar kuruna bölünmesiyle bulunmuştur.

(**) Grup, 647.196 bin ABD Doları karşılığı 5.053.307 bin TL tutarındaki yatırım kredilerini (31 Aralık 2019 - 812.776 bin ABD Doları karşılığı 4.828.054 bin TL) gerçekleştirme olasılığı yüksek tahmini ABD Doları cinsinden ihraç gelirleri nedeniyle maruz kalınan ABD Doları/TL spot kur riskine karşı korunma aracı olarak kullanmaktadır. Grup, bu kapsamda gerçekleştirdiği etkinlik testi sonucunda söz konusu işlemin tamamının etkin olduğunu belirlemiş ve nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulamıştır. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla yatırım kredilerinin 3.249.716 bin TL (31 Aralık 2019 - 2.567.257 bin TL) tutarındaki kur farkı gideri, ilgili riskten korunma konusu olan kalemin nakit akışları gerçekleşene kadar özkaynaklar altında "Riskten korunma kazançları (kayıpları)" hesabında muhasebeleştirilmekte, cari dönem gelir tablosunda bir etki yaratmamaktadır. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla sona eren dönem içerisinde, söz konusu kredilerin ABD Doları cinsinden ihraç gelirlerine karşılık gelen gerçekleşen 812.558 bin TL tutarındaki kur farkı gideri özkaynaklar altındaki "Riskten korunma kazançları (kayıpları)" hesabından gelir tablosundaki kur farkı giderlerine transfer edilmiştir. Ayrıca 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla, özkaynaklar altındaki "Riskten korunma kazançları (kayıpları)" hesabına söz konusu kredilerin 2020 yılı içerisinde oluşan 1.495.017 bin TL tutarındaki kur farkı gideri eklenmiştir.

(***) Grup, net yabancı para finansal yükümlülüklerden ve ticari borçlardan ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu toplam ham petrol ve petrol ürünleri stokları tutarı 7.279.425 bin TL'dir (31 Aralık 2019 - 9.129.592 bin TL).

(****) Gerçekleşen türev işlemleri ile kur riski korunma altına alınmış olan bilanço dışı stok alım taahhütlerini içermektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU										
30 Eylül 2020						31 Aralık 2019				
	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer	Türk Lirası Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer
Ticari alacaklar	209.431	24.178	2.248	-	131	274.884	46.183	65	2	103
Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	8.636.177	1.102.553	2.982	22	1	1.256.253	205.064	4.950	671	-
Diğer	96.478	11.634	468	136	-	188.515	31.471	59	152	1
Dönen varlıklar	8.942.086	1.138.365	5.698	158	132	1.719.652	282.718	5.073	824	104
Parasal finansal varlıklar	26	3	-	-	-	7.479	-	1.125	-	-
Diğer	2.820	-	-	281	-	2.189	-	-	282	-
Duran varlıklar	2.846	3	-	281	-	9.668	-	1.125	282	-
Toplam varlıklar	8.944.932	1.138.368	5.698	439	132	1.729.320	282.718	6.197	1.106	104
Ticari borçlar	8.144.794	1.038.879	3.016	4	5.663	12.590.524	2.103.634	12.966	13	8.185
Finansal yükümlülükler	3.367.206	358.605	61.823	288	-	4.384.159	608.682	115.222	279	-
Parasal olan diğer yükümlülükler	217.771	26.702	47	883	-	297.645	48.523	85	1.137	-
Kısa vadeli yükümlülükler	11.729.771	1.424.186	64.886	1.175	5.663	17.272.328	2.760.839	128.273	1.429	8.185
Finansal yükümlülükler	13.719.755	1.745.441	9.253	687	-	10.019.505	1.608.806	68.542	904	-
Parasal olan diğer yükümlülükler	56.973	7.290	5	-	-	23.687	3.949	34	-	-
Uzun vadeli yükümlülükler	13.776.728	1.752.731	9.258	687	-	10.043.192	1.612.755	68.576	904	-
Toplam yükümlülükler	25.506.499	3.176.917	74.144	1.862	5.663	27.315.520	4.373.594	196.850	2.334	8.185
Finansal durum tablosu dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu	4.561.385	510.109	63.371	-	-	11.446.439	1.731.449	174.614	-	-
Aktif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	9.093.626	1.090.570	63.371	-	-	11.561.817	1.750.872	174.614	-	-
Pasif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	(4.532.241)	(580.461)	-	-	-	(115.378)	(19.423)	-	-	-
Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(12.000.182)	(1.528.439)	(5.075)	(1.423)	(5.531)	(14.139.761)	(2.359.427)	(16.039)	(1.228)	(8.081)
Nakit akış riskinden korunma muhasebesine konu tutarlar	5.053.307	647.196	-	-	-	4.828.054	812.776	-	-	-
Nakit akış riskinden korunma sonrası net yabancı para pozisyonu	(6.946.875)	(881.243)	(5.075)	(1.423)	(5.531)	(9.311.707)	(1.546.651)	(16.039)	(1.228)	(8.081)
Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(16.660.865)	(2.050.182)	(68.914)	(1.559)	(5.531)	(25.776.904)	(4.122.347)	(190.711)	(1.661)	(8.082)
Riskten korunma amaçlı sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değeri	952.056	142.062	-	-	-	353.096	55.083	3.893	-	-

Grup'un 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla doğal hedge sonrası 165.100 bin TL net yabancı para fazlası (31 Aralık 2019 - 182.115 bin TL net yabancı para açığı) bulunmaktadır (sayfa 41).

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Aşağıdaki tabloda 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal durum tablosundaki net döviz pozisyonunun döviz kurlarındaki değişimlere baz duyarlılık analizi özetlenmiştir.

Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu				
30 Eylül 2020				
Kar/ (Zarar)			Özkaynaklar	
Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(1.600.782)	1.600.782	(465.543)	465.543
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	848.863	(848.863)	-	-
ABD Doları Net Etki	(751.919)	751.919	(465.543)	465.543
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(62.905)	62.905	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	57.846	(57.846)	-	-
Avro Net Etki	(5.059)	5.059	-	-
TOPLAM	(756.978)	756.978	(465.543)	465.543
31 Aralık 2019				
Kar/ (Zarar)			Özkaynaklar	
Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	
ABD Doları kurunun % 10 değişmesi halinde:				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(2.448.756)	2.448.756	(461.711)	461.711
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	1.496.218	(1.496.218)	-	-
ABD Doları Net Etki	(952.538)	952.538	(461.711)	461.711
Avro kurunun % 10 değişmesi halinde:				
Avro net varlık/yükümlülüğü	(126.834)	126.834	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	116.129	(116.129)	-	-
Avro Net Etki	(10.705)	10.705	-	-
TOPLAM	(963.243)	963.243	(461.711)	461.711

Grup, kullanmış olduğu yatırım kredilerini nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında değerlendirmekte ve bu kredilerden oluşan kur farkı gelir/giderini özkaynaklar altında muhasebeleşirmektedir. Döviz kurundaki %10 artış/azalış etkisi aynı yöntemle hesaplanmakta ve hesaplanan kur farkı döviz kuru duyarlılık tablosunda riskten korunan kısım olarak sınıflanmaktadır. Ayrıca vadeli döviz işlemleri ve çapraz kur sabit faiz swap işlemleri ile korunan kur farkı, döviz kuru duyarlılık tablosunda riskten korunan kısım olarak sınıflanmaktadır.

İhracat ve ithalat bilgileri

	1 Ocak - 30 Eylül 2020	1 Temmuz - 30 Eylül 2020	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019
İhracat				
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	8.626.713	2.641.128	10.658.378	5.227.367
Toplam	8.626.713	2.641.128	10.658.378	5.227.367
İthalat				
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	32.763.799	13.754.735	36.499.638	19.202.149
Toplam	32.763.799	13.754.735	36.499.638	19.202.149

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Sermaye risk yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri, diğer paydaşlarına fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Grup'un faaliyette bulunabilirliğinin devamını korumaktır.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Grup ortaklara ödenecek temettü tutarını belirlemekte, yeni hisseler çıkarabilmekte ve borçlanmayı azaltmak için varlıklarını satabilmektedir. 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla net finansal borç/ yatırılan sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Toplam finansal borçlar (Not 5)	28.660.405	19.075.794
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri (Not 4)	(8.823.123)	(8.790.761)
Net finansal borç	19.837.282	10.285.033
Özkaynaklar	9.870.505	13.136.540
Yatırılan sermaye	29.707.785	23.421.573
Net finansal borç/ yatırılan sermaye oranı	%66,77	%43,91

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit olunmuştur. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen yabancı para cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir.

Nakit ve nakit benzeri değerler dahil maliyet değerinden gösterilen finansal varlıkların kayıtlı değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle gerçeğe uygun değerlerine eşit olduğu öngörülmektedir.

Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir.

Parasal borçlar

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir.

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu:

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların rayiç değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 30 Eylül 2020 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	1.187.693	.-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Türev finansal yükümlülükler	-	204.035	-

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2019 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar	-	402.733	.-
Bilançoda rayiç değerden taşınan finansal yükümlülükler			
Türev finansal yükümlülükler	-	111.197	-

29. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.

.....